ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မအူပင်ခရိုင်

ညောင်တုန်းမြို့နယ်

ကျိန်ချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ အင်းမကျေးရွာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းစီမံကိန်း(၂၀၁၇-၂၀၁၈)

(ကျေးရွာ၏လက်ရှိအခြေအနေနှင့်ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ)

စီမံကိန်းပြုစုရေးသားသည့်အဖွဲ့

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

(ညောင်တုန်းမြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၆

အင်းမကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် ၈

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်

၉

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၉

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၁၁

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

၁၂

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်လက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

၁၄

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၉

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၂

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

၂၄

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၅

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်မှုများ ၃၃

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၃၅

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၆

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၄၀

ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၅ မာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ

ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏**စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု**

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် **ရေသွင်းစရိယာ**
ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၉ **မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ**
ဇယား ၂၀ **မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**
ဇယား ၂၁ **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း များ
ဇယား ၂၃ **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၄ **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ**
ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
ဇယား **၂၆** ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၉ **သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ**
ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ **ပညာရေး** အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၄ **အဖြစ်များသော** ရောဂါများ
ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှုန်းမှု
ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား ၄၂ ရေ**ကြောင်း** သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

ဇယား ၄၆ ယာဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား ၄၈ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

၈၇

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ) ၉၃

ကိုးကားစာရင်း ၁၀၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ

DRD ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

HIV ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်

MADB မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

MEB မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်

MMK မြန်မာကျပ်

MoALI စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

NGO အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း

PRA ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း

SLRD ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန

STDလိင်မှတဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ

PTAမိဘဆရာအသင်း

TB တီဘီရောဂါ

VDG ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ခုနှစ်မှ ၂၀၁၉-၂၀၂၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ အင်းမကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦး အနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များ ကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် ညောင်တုန်းမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ ကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလများက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်း အချက် အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်း ဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည် သိရှိ ခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက်အလက်များကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့်

ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

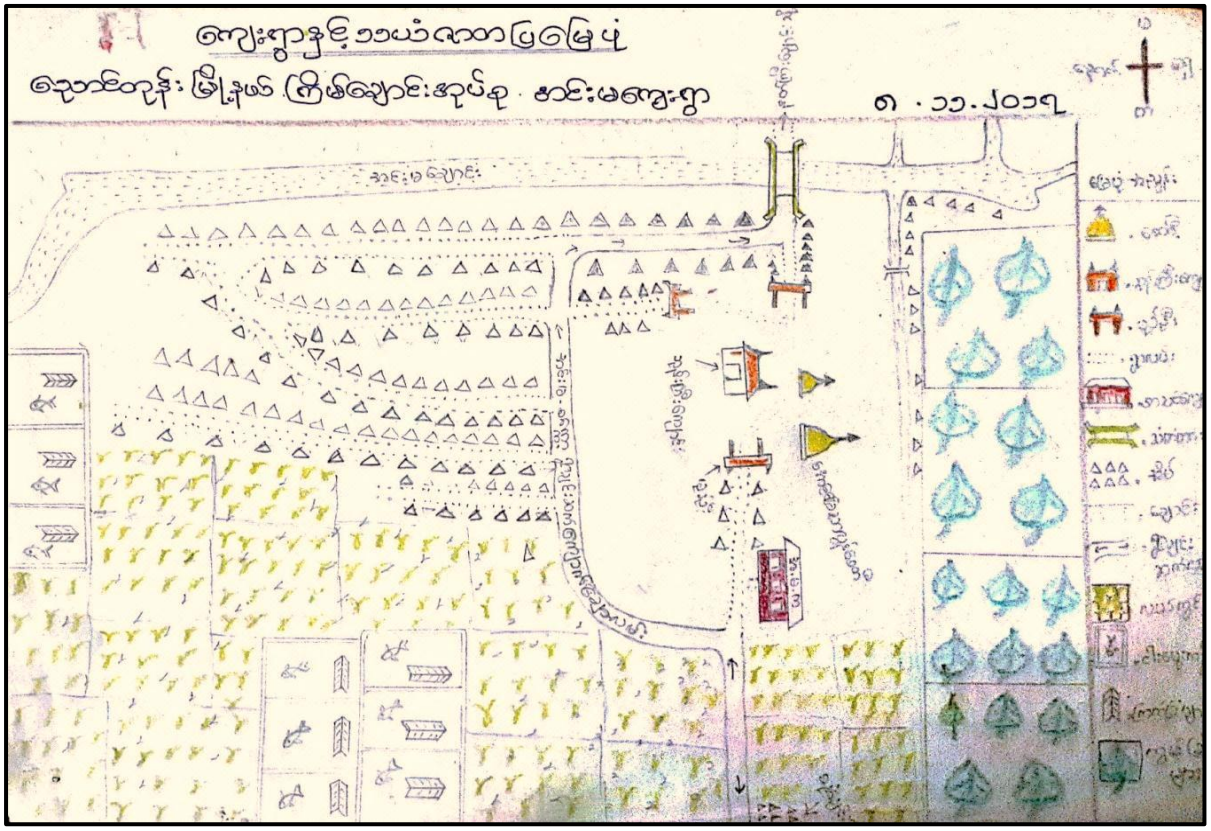
နိုဝင်ဘာလ ၂၀၁၈ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

အင်းမကျေးရွာ

ညောင်တုန်းမြို့နယ်

အင်းမကျေးရွာ သယံဇာတပြမြေပုံ၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း - အင်းမကျေးရွာ၊ ညောင်ဝိုင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ်တွင် ပြုလုပ်သောကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်း အကဲဖြတ်ခြင်းမှရယူသည်။ (၂၀၁၇ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

(ခ) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည်အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော် မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည် ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလ အပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များ ရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန်

လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေ ပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကို ရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက် များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက် ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ အတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်း ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏ သုတေသန လုပ်ငန်းများကို စီစဉ် ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့ အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့ အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များကို မြို့နယ် အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံချက်များ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့်စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ညောင်တုန်းမြို့သည် မအူပင်ခရိုင်၊ရောဝတီတိုင်းတွင် တည်ရှိပြီး မြောက်လက်တို့တွဒ် ၁၆ ဒီဂရီ ၄၅ မိနစ် မှ ၁၇ ဒီဂရီ ၅၅ မိနစ်နှင့် အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၅ ဒီဂရီ ၁၃ မိနစ်မှ ၉၅ ဒီဂရီ ၅၅ မိနစ် ကြားတွင် တည်ရှိပါသည်။ အကျယ်အဝန်းအားဖြင့် ၃၄၈.၂၃ စတုရန်းမိုင် (၂၂၈၈၈ ဧက) ကျယ်ဝန်းပါသည်။ အရှေ့မှ အနောက်သို့ (၂၂.၃)မိုင်၊ တောင်မှ မြောက်သို့ (၂၃.၀၀)မိုင် ရှည်လျားပါသည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် (၂၀)ပေတွင် တည်ရှိပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ် မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ချောင်း၊ မြောင်း၊ အင်းအိုင်များပေါများပြီး ရောဝတီမြစ်၊ ပန်းလှိုင်မြစ်နှင့် ဘောလယ်မြစ်များ တည်ရှိပါသည်။

ညောင်တုန်းမြို့နယ်သည် အရှေ့ဘက်တွင် ထန်းတပင်မြို့နယ်နှင့် တွံတေးမြို့နယ်၊ အနောက်ဘက်တွင် ပန်းတနော်မြို့နယ်နှင့် ဓနုဖြူမြို့နယ်၊ တောင်ဘက်တွင် တွံတေးမြို့နယ်နှင့် မအူပင်မြို့နယ်၊ မြောက်ဘက်တွင် ဓနုဖြူမြို့နယ်နှင့် တိုက်ကြီးမြို့နယ်တို့နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။

ညောင်တုန်းမြို့နယ်သည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် မိုးရွာသွန်းမှုများသော ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ဧပြီလတွင် အမြင့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ၄၀ °C ရှိပြီး အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ဇန်နဝါရီလတွင် ၁၂ °C ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရွာရက် (၁၀၈) ရက်ရှိပြီး ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်မှာ (၉၄.၉၈) လက်မ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးအများဆုံး ရွာသွန်းသောလမှာ ဇူလိုင်လနှင့် သြဂုတ်လများ ဖြစ်ပါသည်။

အင်းမကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။ ကျိန်ချောင်းကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပါသည်။ ရန်ကုန်၊ ဟင်္သာတ ကားလမ်းမသို့ ၃.၅ မိုင်ကွာဝေးပြီး ညောင်တုန်းမြို့နှင့် ၁၅ မိုင်ကွာဝေးပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများမှာ ဓနုံးချောင်း၊ ကျုံးပလောင်၊ ကျိန်ခေါင်း၊ ငါးသန့်ချောင်း ထော်ကလို့ကျေးရွာများနှင့် ဆက်စပ် လျက်ရှိပါသည်။ အင်းမရွာသည် ညောင်တုန်းမြို့နယ်၏ နယ်ဆုံးဖြစ်ပြီး အင်းမကျေးရွာရှိ တံတားတဖက်တွင် ဓနုဖြူမြို့နယ်၏ နယ်ဆုံး နတ်ကြီးချောင်းကျေးရွာနှင့်လည်း ဆက်စပ်လျက်ရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အင်းမကျေးရွာသည် ချောင်းမြောင်းအင်းအိုင်ပေါများသော ကျေးရွာဖြစ်သောကြောင့် လယ် လုပ်ငန်းအပြင် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်၍ ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုပါ အဓိကထားလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်းများကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ သဘာဝဆေးဖက်ဝင်အပင်အချို့လည်း ပေါက်ရောက်ကြပါသည်။ အသုံးပြုများသော အပင်များမှာ လောက်သေရွက်၊ သက်ရင်းကြီး၊ ဆင်ထုံးမနွယ်စသည်တို့ အနည်းငယ်ပေါက်ရောက်ပါသည်။

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အင်းမကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု(၂၄၅) စုရှိပြီး လူဦးရေ (၁၀၁၅) ဦးရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၄) ဦးနှုန်း ရှိသောကြောင့် ကျေးလျက်အိမ်ထောင်စု၏ အမျိုးသားအဆင့် ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅) ဦးနှုန်းထက် လျော့နည်းနေပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေများပြားပြီး ကလေးငယ်နှင့် သက်ကြီးရွယ်အို ဦးရေနည်းပါးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ မူလတန်းအဆင့်ကျောင်းထွက်မှုနှုန်း နည်းပါးသော်လည်း အထက်တန်းပညာရေးအောင်မြင်ပြီး ဘွဲ့ရသူအများနည်းပါးကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာဓနအဆင့် ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏(၆၂) ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဆင်းရဲသား အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြ ပါသည်။ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၃၉) စုရှိပြီးလယ် (၁၀) ကော အထက် ပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည်။ အိမ်အနေအထားမှာလည်း တိုက်ခံ၊ သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ထောင်၊ ပျဉ်ခင်းဖြစ်ပြီး လယ်ယာသုံး ကိရိယာများ အပြည့်အစုံနှင့် နွားစသည်တို့ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ အလယ်အလတ် အိမ်ထောင်စုများမှာ (၄၆)စု ရှိပြီး လယ်(၅-၈) ကေကြား လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြပြီး ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊ သွပ်မိုးသည့် အိမ်အမျိုးအစားများဖြင့် နေထိုင်ကြပါသည်။ လယ်ယာသုံး ကိရိယာများ အနည်းငယ်နှင့် ကြက်၊ ဝက်များကို မွေးမြူကြသော အိမ်ထောင်စု အနည်းငယ် ပါဝင်ပါသည်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေမှာ မများပြားသော်လည်း အကြွေးတင်ရှိမှုမှာ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၈၃) စုရှိပြီး လယ်

(၅) ကေအောက် ပိုင်ဆိုင်ပြီးအချို့မှာ မြေယာမဲ့များ ဖြစ်ကြသည်။ လယ်ယာသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု နည်းပြီး အိမ်အခြေအနေမှာ ပျဉ်ခင်း၊ ထရံကာ၊ ဓနိမိုးအိမ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများမှာ (၇၇) အိမ်ဖြစ်ပြီး မြေယာမပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၆၀) ရာခိုင်နှုန်း မှာ ကျပန်း လုပ်ကိုင်ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

အင်းမကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စု (၂၄၅) စု ရှိသည့်အနက် (၈၃) အိမ်ထောင်စုမှာ (၃) လအောက် ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန် အောင် စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၇၇) အိမ်ထောင်စုမှာ (၃ - ၆) လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှိ၍ ချေးငှားခြင်း မပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ကြပါသည်။ ၎င်းတို့သည် လုပ်အားခ ကြိုယူခြင်း၊ ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်း၊ ခေါက်ပြန်ပေး အကြွေးယူခြင်း အပြင် အခြားဒေသ များသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူတို့ထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံရန် ဖြေရှင်းနေကြရပါသည်။ ငွေကြေးအရင်းအနှီး မဖူလုံသော ဆင်းရဲသား တောင်သူများအဖို့ ထိခိုက်မှုများ ရှိနိုင်ပါသည်။ ရေဘေးနှင့် ကြုံတွေ့လာလျှင် အနိမ့်ပိုင်းတွင် နေထိုင်သော အိမ်ထောင်စု (၅၀) ခန့်မှာ အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရနိုင်သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျန်းမာရေးအတွက် တစ်ခုခုဖြစ်ပွါးပါက (၃.၂)မိုင်ဝေးသော စက္ကော့ကျေးရွာရှိ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသို့ အဓိကထား၍ သွားရောက်ကုသပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များ အတွက်ကိုမူ ညောင်တုန်းမြို့ပေါ် ရှိ မြို့နယ်ဆေးရုံ(သို့မဟုတ်)ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသကြရပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် စက်ရေတွင်း (၁) လုံး လက်နှိပ်တုံကင် (၂၁) လုံးရှိသော်လည်း ချောင်းရေကိုသာ သောက်သုံးကြသည့်အတွက် ချောင်းရေကို ကျောက်ချဉ်တိုက်၍ အကြည်ခံပြီးသုံးကြသည်။ ဧပြီလနှင့် မတ်လတို့တွင် ရေနည်းသည့် အတွက် ဝမ်းရောဂါ အတွက် စိုးရိမ်ရပါသည်။ အိမ်ထောင်စုအားလုံး ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲသော်လည်း စနစ်တကျမရှိ၍ အသိပညာပေး ဆွေးနွေးခြင်း၊ စရိတ်နည်းသော ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်နည်း စနစ်များ ရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(c) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

အင်းမကျေးရွာ အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသား(၁၀၁)ဦးရှိပါသည်။ မူလတန်းအဆင့် အောင်မြင်ပြီးသူများမှာ (၃.၃) မိုင်ကွာဝေးသော စကြော့ကျေးရွာတွဲဘက် အထက်တန်းကျောင်းတွင် သွားရောက် ပညာသင်ကြားကြပါသည်။ ကျောင်းအကျိုးတော် ဆောင်(၉)ဦးရှိပြီး ကျောင်းသားမိဘများအားလုံးပါဝင်သော မိဘဆရာအသင်းသည် စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသောကြောင့် မူလတန်းအဆင့် ပညာရေးအတွက် အခက်အခဲများမရှိ လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ မြို့နယ်နှင့် အလှမ်းဝေးသောကြောင့် ဘွဲ့ရလူဦးရေနည်းပါးပါသည်။

ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ စပါးဖြစ်ပါသည်။ မတ်ပဲစျေးကျ ဆင်းသည့်အတွက် စပါးကို နှစ်သီးစားပို၍ စိုက်ပျိုးလာကြသည်။ ဝက်၊ ငါးမွေးကန်၊ အသားတိုးကြက်၊ ဥစားဘဲ စသည့်တို့ကို အများဆုံးမွေးမြူကြသည်။ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ အိမ်ထောင်စု (၅၄) စုရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်မှုမရှိသော အိမ်ထောင်စုများ အနေဖြင့် ဈေးဆိုင် အရောင်းအဝယ်၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ ဆိုင်ကယ် တက်စီ၊ ပိုက်ချခြင်းအစရှိသည့် လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။

(d) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

အင်းမကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော အမျိုးသားဦးရေနှင့် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ တန်းတူရှိပါသည်။ အမျိုးသားများ တစ်ဦးလျှင်နေ့စားခ (၅၀၀၀) ကျပ်နှင့် အမျိုးသမီးများ (၃၀၀၀) ကျပ်ခန့်ရရှိကြပါသည်။ နေ့စားလုပ်ကိုင်သူများမှာ အင်းလုပ်သားအဖြစ် လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ကြက်ခြံအစောင့် အဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြခြင်း၊ ကန်ငါးကျော့ခြင်း အလုပ်တို့ကိုသွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုပေါင်း(၁၆၀) ခန့်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှု နှုန်းတွင်လည်း ကျားမတန်းတူညီတူလုနီးပါးရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက် နေသော အဖွဲ့များတွင် အမျိုးသမီးကြီးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့တို့တွင် အမျိုးသမီးများ သာလျှင် ဦးဆောင်ပါဝင်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အားနည်းနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာ အထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအဖွဲ့၊ မိဘဆရာ အသင်း၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ ဂေါပကအဖွဲ့၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်အဖွဲ့၊ ပြည်သူစစ်အဖွဲ့ တို့သည် ကျေးရွာ၏ သာရေးနာရေး ကိစ္စရပ်များကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း ကာ ဆောင်ရွက်နေပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်း ပါဝင် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။ ဤကော်မတီသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများအား သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာရှိ လယ်သမားများ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသောသီးနှံမှာ စပါးဖြစ်ပြီး မိုးရာသီတွင် စိုက်ကေ (၁၂၅)ကေ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြန်မာ့ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ပံ့ပိုးသော ချေးငွေမှာ မြေပြင်ဆင်စရိတ်နှင့် စိုက်ပျိုးရေးစရိတ်အထိ အထောက်အကူ ပြုပါသည်။ သို့သော် ဓါတ်မြေဩဇာနှင့် ရိတ်သိမ်းစရိတ်တို့အတွက် ပြင်ပလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ဓါတ်မြေဩဇာ အရောင်းဆိုင်များမှ အတိုးနှုန်း(၃) ကျပ်နှင့် အလွတ်ချေးငွေအတွက် (၅) ကျပ်နှုန်း အထိ ချေးယူရပါသည်။ နွေစပါးတွင်မူ မြေပြုပြင်ချိန် တိုတောင်းခြင်းနှင့် ရာသီချိန်တိုတောင်း လွန်းခြင်းကြောင့် လယ်သမားများအားလုံး

ကြဲခင်းသာပြုလုပ်ကြပါသည်။ ကွမ်းရွက်ကို အိမ်ထောင်စု (၇)စုမှ စိုက်ပျိုးကြပြီး ရောဂါကင်းလွတ်သဝည့် စိုက်ခင်းများတွင် တိုင် (၁၀၀၀) လျှင် တစ်လဝင်ငွေ (၁သိန်း) ကျပ်ခန့်ရရှိသဖြင့် ဆင်းရဲသား မိသားစုများ အတွက် အားထားစိုက်ပျိုးလာနိုင်သောလည်း ရောဂါမကာကွယ်နိုင်ပါက အရင်းအနှီးများစွာ ဆုံးရှုံး နိုင်ပါသည်။

အင်းမကျေးရွာတွင် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးကို အနည်းငယ်လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများလည်း ရှိပါသည်။ ဝက်၊ ဒေသကြက်၊ ဘဲမွေးမြူကြပါသည်။ မွေးမြူရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သော မိသားစု(၄၀) ခန့်ရှိပြီး ဥစားဘဲကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြပါသည်။ ငါးကန်များနှင့်အတူ အသားတိုးကြက်များကိုလည်း မွေးမြူကြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတိုးတက်ရန်အတွက် နည်းပညာနှင့် ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရန် အထူးလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ရေလုပ်သား (၅၄) ဦးရှိပြီး အသေးစား ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းကို အင်းမချောင်းနှင့် အခြားအင်းများတွင် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ငါးမဖမ်း ရသော ရာသီများတွင် ကျပန်းအလုပ်အဖြစ် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုကြပါသည်။ ငါးဖမ်းကာလမှာ တော်သလင်းမှ တန်ခူးလအထိ (၇) လဖြစ်ပြီး ရေလုပ်သားတစ်ဦးလျှင် လုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သော ပစ္စည်းကိရိယာများအတွက် စုစုပေါင်း(၂၀၀၀၀၀) ကျပ်ခန့်လိုအပ်ပါသည်။ ကာလရှည်ချေးငွေရရှိနိုင်ပါက ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးသော မိသားစုများအတွက် ပိုမိုအဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

အင်းမကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်ဘဲ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ကိုင်သူ များမှာ စျေးဆိုင်၊ အရောင်းအဝယ်၊ ဆံပင်ညှပ်၊ ပန်းရံ၊ လက်သမား၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ ဆိုင်ကယ်တက်စီ အစရှိသည့်လုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ တစ်နေ့လုပ်အားခမှာ ကျား(၅၀၀၀) မ(၃၀၀၀) ကျပ်ရရှိပါသည်။ ငါး၊ ပုစွန်များကို ရောင်းချသူအချို့မှာ ညောင်တုန်းမြို့သို့သွားရောက်ရောင်းချပြီး ငါးကန်များမှ ထွက်ရှိသော ငါးများကို ရန်ကုန်မြို့ ပေါ်ရှိ ငါးအရောင်းအဝယ်ဒိုင်များနှင့် ဆက်သွယ်၍ ရောင်းချကြပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ခင်း ဖျက်ပိုးများ ကျရောက်တတ် ခြင်းကြောင့် ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓါတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ် အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ဗူးခွံများကို စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက် ပေးသင့်သည်။

ရံဖန်ရံခါ ကျရောက်သော မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ်မှာ နည်းပါး သည်။ အားပျော့သော မုန်တိုင်းဝင်ရောက်မှုသာ တစ်ခါတစ်ရံကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ **ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအတွက် မည်သည့်အဖွဲ့ မည်သည့်ဌာနမှ သင်တန်းပေးခြင်း၊ ကြိုတင်စီမံပေးခြင်း မရှိပါ၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့မှ သိရှိရပါသည်။ ညောင်တုန်းမြို့နယ်၏ နယ်ဆုံးတွင်တည်ရှိသော်လည်း ရဲကင်းစခန်းမရှိ၍ ဒေသလုံခြုံရေးအတွက် စိတ်ချရမှု မရှိပါ။**

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ငွေချေးရန် အရင်းအမြစ်များမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါယမဦးစီးဌာနတို့ ဖြစ်သည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး တစ်ဧက လျှင် (၁၅၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံး ထုတ်ချေးငွေမှာ (၁,၅၀၀,၀၀၀) ကျပ် ဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၄၂) ကျပ်နှုန်း ဖြစ်ပြီး လတိုး ဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးသည့် ကာလမှာ (၇) လ ဖြစ်သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် လုံလောက်သော ချေးငွေပမာဏအား နှစ်ရှည် (အနည်းဆုံး၃နှစ်) ထုတ်ချေးမည် ဆိုပါက ပိုမိုအကျိုးရှိစွာ အသုံးချနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

သမဝါယမအဖွဲ့မှ ငွေထုတ်ချေးသည့် အစီအစဉ်မှာ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လျှင် ထုတ်ချေးနိုင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် (၅,၀၀၀) ကျပ် စုရသည်။ စိုက်/ထွေနှင့် မွေး/ထွေ၊ အင်းသမ

/လယ်သမ/ ဟူ၍ အမျိုးမျိုးထုတ်ချေးပေးပါသည်။ ငွေပမာဏမှာ တစ်ဦးလျှင် ပထမအကြိမ် တွင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ် ထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။

ပက်-မြန်မာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေသည်မှာ (၁၄)နှစ်ခန့် ရှိပြီဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးချေးငွေနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေကို ပတ်မြန်မာမှ ချေးယူခြင်း မပြုလုပ်ပါ။ ပထမနှစ်သက်တမ်းတွင် (၃) သိန်းကျပ်ချေးယူရရှိနိုင်ပါသည်။ ချေးငွေသက်တမ်း ကြာလာ သည်နှင့်အမျှ ငွေပမာဏတိုးမြှင့်၍ ချေးယူနိုင်ပါသည်။ ကျပန်း မိသားစု များအနေဖြင့် ငွေချေးရန် အခက်အခဲရှိနေပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည့်ပုံစံမှာ (နှစ်ပတ်လျှင်တစ်ကြိမ်) ပြန်လည်ပေးဆပ်ရခြင်း၊ ပုံမှန်ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ မရှိခြင်း၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် အသက်မွေးဝမ်း ပညာများ မရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

အင်းမကျေးရွာရှိ အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းဆောင်မှာ (၈၀' x ၃၀'x ၁၀') ရှည်သော တစ်ထပ်အုပ်ကျောင်းဆောင်ဖြစ်ပြီး ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးတစ်ဦး၊ လက်ထောက် ဆရာ၊ ဆရာမ(၃) ဦး စုစုပေါင်း (၄) ဦးရှိပြီး ကျောင်းသား/သူ (၁၁၀) ဦးရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတပည့်အချိုးအားဖြင့် (၁:၂၇) ဖြစ်ပါသည်။ သောက်သုံးရေကို ကျောင်း အတွင်းရှိ အဝိစိတွင်းမှ ခပ်ယူသုံးစွဲပါသည်။ နှစ်ခန်းတွဲအိမ်သာ(၂) လုံးရှိပြီး ကျောင်းသား /သူများအတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ထိုင်ခုံ၊ စာရေးခုံများနှင့် ကျောင်းပရိဘောဂများ လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ (၃)နှစ်နှင့်အထက် ကလေး(၁၀) ယောက်ကို မူလတန်းကျောင်း တွင်ပင် မူကြိုကလေးများအဖြစ် သင်ကြားပေးနေပါသည်။ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဆိုပါက မူကြို ကျောင်းတစ်ကျောင်းလိုအပ်နေပြီး ဆရာ/ဆရာမအတွက် ကုန်ကျစရိတ်ကို မိဘများမှ ကျခံပေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျောင်းတွင် သောက်သုံးရေအတွက်ဂါလံ(၂၀၀၀) ဆန့် အုတ်ရေလှောင်ကန်

တည်ဆောက်ပေးနိုင်ပါက ကျောင်းသား/သူများအတွက် တစ်နှစ် ပတ်လုံး သောက်ရေဖူလုံနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

မူလတန်းအဆင့်အောင်မြင်ပြီးစီးသော ကျောင်းသား/သူများသည် စက္ကော့ရွာတွဲဘက် အထက်တန်းကျောင်းတွင်သွားရောက်ပညာသင်ကြားနေသော်လည်း အောင်ချက်ကောင်းမွန် လာစေရန်အတွက် ကျောင်းသား/သူများအား တိုက်တွန်းအားပေးရန်နှင့် စာကျက်ဝိုင်းများ ပြုလုပ်ပေးရန်အတွက် မိဘများမှ ဝိုင်းဝန်း ဆောင်ရွက်ရန်မှာ အရေးပါလှပါသည်။

ကျန်းမာရေးအတွက် တစ်ခုခုဖြစ်ပွါးပါက (၃၂) မိုင် ခန့်ဝေးသော စက္ကော့ကျေးရွာရှိ ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲသို့ သွားရောက်ပြသရပါသည်။ ကျန်းမာရေးဌာနတွင်ဆေးမှူး (၁)ဦး၊ သားဖွား(၂) ဦး ကြီးကြပ်(၂)ဦးရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သားဖွားသင်တန်းတက်နေသူ မရှိပါ။ အရပ်လက်သည်သာ ရှိပါသည်။ အသေးစားကျန်းမာရေးနှင့် ဆိုင်သော ဆေးဝါးများ ကို ကျေးရွာအတွင်းရှိ ကုန်စုံဆိုင်များနှင့် စက္ကော့ကျေးရွာတွင် ရရှိနိုင်ပြီး အကြီးစား ကျန်းမာရေး အတွက်ကိုမူ ညောင်တုန်းမြို့ပေါ်ရှိ ဆေးဆိုင်များတွင် ရရှိနိုင်ပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များ အတွက်ကိုမူ ညောင်တုန်းမြို့ပေါ်ရှိ ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့သွားရောက်ပြသ ကြပါသည်။ ကျေးရွာ အတွင်းတွင် ကျေးရွာဆေးပေးခန်း တစ်ခန်းထားရှိရန်နှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ရှိခြင်းဖြင့် အုပ်စုအတွင်းမှ ကျေးရွာများ အတွက်ပါကောင်းမွန်သော အကျိုး သက်ရောက်မှု များအတွက်ပါ ကောင်းမွန်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ရရှိလာနိုင် ပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် အုတ်ကာရန်ထားသော လက်တူးတွင်း(၁) တွင်းသာရှိပါသည်။ စနစ်တကျမရှိ၍ သောက်သုံးသူနည်းပါးပါသည်။ လက်နှိပ်တုံကင် (၂၁)တွင်း ရှိသော် လည်း သောက်သုံးခြင်းမပြုပါ။ ကျေးရွာအတွက်လိုအပ်သော သောက်ရေကို ချောင်းအတွင်း ရေမှခပ်ယူ၍ ကျောက်ချဉ်တိုက်ကာ အကြည်ခံ၍ သုံးကြပါသည်။ ကျေးရွာ သောက်သုံးရေကို ရောဂါကင်းစွာ သောက်သုံးနိုင်ရန်အတွက် (၄) လက်မ စက်ရေတွင်း တစ်တွင်းနှင့် အုတ်ရေကန် တစ်ကန်လိုအပ်နေပါသည်။ ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲသော

အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၉၄) အိမ်ရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စု (၆၀) မှာ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ရာတွင် စနစ်တကျမရှိဘဲ တွင်းမရှိ ဆောက်လုပ်ကြသည်ဖြစ်၍ ကျန်းမာရေးအတွက် စိုးရိမ်ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်တိုင်းစေ့ ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ကြရန်နှင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ပေးရန်မှာ အဓိကကျကြောင်း သုံးသပ်ဆွေးနွေးပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြ ပါသည်။ယခင်ကဝတ်ရွတ်အဖွဲ့ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုမရှိတော့ပါ။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက် မရှိပါ။ လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး လုပ်ငန်းများတွင် အားတက်သရော ပါဝင်လုပ်ဆောင်သော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု အားနည်းနေပါသည်။ လူငယ်အဖွဲ့ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။ သို့သော် ယနေ့အချိန်ထိဖွဲ့စည်းနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါ။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(၃.၅) မိုင်ရှည်သော စက္ကော့-အုန်းပင်စု-ကျုံပလောင်-အင်းမ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းကို ၁၉၈၀ ခုနှစ်တွင် စတင် ဖောက်လုပ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ကျေးရွာတွင်း လမ်းအား၂၀၁၇-၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် (၂၂၃) ပေ၊ (၈) ပေ အကျယ်ထု (၆) လက်မရှိ သော ကွန်ကရစ်လမ်း ခင်းခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် ချောင်းကူးတံတား (၄၆၀'x ၁၄') အရှည် သံကူကွန်ကရစ် ချောင်းကူးတံတားတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ အင်းမ ကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍတွင် ရေလမ်းကြောင်းနှင့် ကားလမ်း နှစ်ခု စလုံးကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် အသုံးပြုသော ယာဉ်များမှာ စက်လှေ(၃၃) စီး၊ လှေ(၁၂၅) စီး၊ စက်ဘီး(၈၅) စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၉၅) စီးရှိပါသည်။ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် (၄) စီး၊ ထွေလာဂျီ(၅) စီး၊ ကား(၃) စီးရှိကြောင်း တွေ့ရှိရ

ပသည်။

ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် ဒီဇယ်အင်ဂျင်ကိုသာ သုံးစွဲနေရပြီး ဆိုလာမီးအိမ်ခြေ (၁၀) အိမ်သာ မိမိအစီအစဉ်ဖြင့်သာ ဝယ်ယူသုံးစွဲနေပါသည်။ မဟာဓါတ်အားလိုင်းနှင့် ဝေးကွာလွန်းသောကြောင့် အဆင့်မြှင့်ဒီဇယ်အင်ဂျင်စက်ကြီး တပ်ဆင်အသုံးပြုမည်ဆိုလျှင် အဆင်ပြေနိုင်ပါသည်။ Telenor ဖုန်းလိုင်းအများဆုံးဆက်သွယ် နိုင်ပါသည်။ Ooredoo, MPT ဖုန်းလိုင်းများအသုံးနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက် မရှိသောကြောင့် ဗဟုသုတ အားနည်းမှုရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

အင်းမကျေးရွာသည် မိသားစုရွာကဲ့သို့ပင် စည်းစည်းလုံးလုံး နေထိုင်ကြသဖြင့် ပြဿနာကြီးကြီးမားမား ဖြစ်လေ့မရှိပါ။ လူကြီး သူမများ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် အေးချမ်း သာယာစွာ နေထိုင်ကြပါသည်။ ခိုးမှုသည် ကျေးရွာတွင် သာမန်မှုသာဖြစ်ပွားပြီး အခြား အမှုအခင်း ဖြစ်ပွားမှု မရှိပါ။

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

အင်းမကျေးရွာတွင် မိုးစပါး၊ နွေစပါး နှစ်သီး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ရောင်းချ ချိန်တွင် စပါးဈေး(၁) တင်းဈေးနှုန်းမှာ အနိမ့်ဆုံး ၅၀၀၀ ကျပ်မျှသာရှိသောကြောင့် လယ်သမားများအတွက် အဆင်ပြေသော နှစ်ဖြစ်ပေသည်။လယ်သမား မိသားစုများနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ စပါးအခြေခံရောင်းဝယ်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်များတွင် ရောင်းဝယ်ဖေါက်ကားသူ စသည်ဖြင့် စပါးထုတ် လုပ်မှုတစ်ခုမှ ကျေးရွာသူရွာသားများအတွက် ဝင်ငွေနှင့် စားနပ်ရိက္ခာကို အတန်အသင့်ဖူလုံ စေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အင်းမကျေးရွာ အနေဖြင့် မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းအတွက် အခြေအနေကောင်းများ ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာသည် ရန်ကုန်မြို့တော်နှင့် ကွာဝေးသော်လည်း

ကျေးရွာ ရှိ ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သော မိသားစုများအတွက် ဖမ်းဆီးရရှိသော ငါး၊ ပုစွန်များကို ဈေးကွက်သို့ အမြန်ဆုံးတင်ပို့နိုင်ခြင်း၊ ငါးအမျိုးအစားအလိုက်ဈေးကွက်ကို အလွယ်တကူ ရှာဖွေနိုင်ခြင်း စသည်ဖြင့် မြို့ပေါ်ရှိ ရေထွက်ပစ္စည်းဈေးကွက်နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဈေးကွက် လိုအပ်ချက်အတိုင်း ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ ရှိနေပါသည်။

အင်းမကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းသား/သူများအတွက် သင့်တော်လုံလောက်မှုရှိသည့်အပြင် မိဘဆရာအသင်းသည် စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းသည် မူလတန်းအဆင့် ပညာရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အလားအလာများဖြစ်ပါသည်။ဂင်းအပြင် အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းပညာများ သင်ယူ မည့် အထက်တန်းကျောင်းနှင့် အကွာအဝေးမှာ (၃.၃) မိုင်သာရှိသောကြောင့် နေ့ချင်းပြန် ကျောင်းတက်နိုင်သည်ဖြစ်ရာ ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးစွာဖြင့် ပညာတတ်လူငယ် လူရွယ်များ ထွက်ပေါ်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရဦးရေမှာ (၂၆) ဦးခန့်သာ ရှိပါ သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ အားနည်းနေ ပါသည်။သို့သော် ပညာတတ်လူငယ်များနှင့် လူကြီးများ လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာတိုင်ပင် ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာဖြစ်ရာဖြစ်ပါသည်။

ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် (၃.၂) မိုင်ခန့် ကွာဝေးသောကြောင့် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေလုပ်ငန်းများဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ အသက်မွေးမှု ပြုကြသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို ထုတ်ယူနိုင်ခြင်း သမဝါယမချေးငွေနှင့် ပတ်မြန်မာမှ ချေးငွေစသည်ဖြင့် ချေးငွေများကို လက်လှမ်းမီသည့် အတွက်ကြောင့် မိမိတို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအတွက် သင့်လျော်သော ရင်းနှီး ငွေပမာဏအား ရရှိနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများ အတိုင်း ဝေယျာဝစ္စလုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုး မကင်းကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်လည်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အင်းမကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှု ရှိပါသည်။

အင်းမကျေးရွာတွင် စပါးခင်းများ အချိန်မီရိတ်သိမ်းနိုင်ရန်အတွက် ရိတ်သိမ်းခွေလှေ့ စက်များကို အခြားရွာများမှ ငှါးရမ်းအသုံးပြုရာတွင် လယ်အချင်းချင်းတိုက်ဆိုင်မှုရှိပါက အချိန်ကြာမြင့်မှုရှိသည့်အတွက် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်သည့်အခါများ ရှိသည်ကိုလည်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

အင်းမကျေးရွာအနေဖြင့် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ မိသားစုများအဖို့ ငါး၊ ပုစွန်အခြေခံ ထုတ်ပိုးရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်းကို ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်များအရ မိမိတို့ဖမ်းယူရရှိသော ငါး၊ ပုစွန်များအတွက် အကျိုးအမြတ် ထိထိမိမိရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော ဈေးကွက်အခြေခံ သဘောတရားများနှင့် ဈေးကွက်ကွင်းဆက်များအား နားလည်သဘောပေါက်သည့် အခြေ အနေသို့ ရောက်ရှိမှသာ စီးပွားဖြစ်ထွန်းလာနိုင်မည်ဖြစ်ရာ အချိန်များစွာယူရဦးမည် ဖြစ်ပါ သည်။

စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက်ချေးငွေ ရရှိရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်း စသည့်တို့ကလည်း

လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

အင်းမကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များ၊ ပတ်မြန်မာစသည်တို့မှ ချေးငွေများ ရရှိသော်လည်း တင်းကျပ်သော ချေးငွေစည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများနှင့် ချေးငွေကာလတိုတောင်းခြင်းများသည် တောင်သူများအတွက် အကျိုး အမြတ်ဖြစ်ထွန်းရန် အဟန့်အတားများဖြစ်နေဆဲဖြစ်သည်။

ကျေးရွာ၏ ဓလေ့မှာ လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှု ရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန် နေကြရသည်။ လူငယ်များအနေနှင့် အင်တာနက်မှတဆင့်သတင်း အချက် အလက်များကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆက်စပ်သော မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည် အသုံးချမှုနှင့် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေး သဘော တရားများကို သဘောပေါက်နားလည်မှု အားနည်းကြသည်မှာ အနာဂတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဟန့်အတားများ ဖြစ်ပါသည်။

(၆) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ မိတ်သလင်းကုန်းကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့်လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့်အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာ များကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့်

ရည်မှန်းချက်များကို (၂၀၁၈ခုနှစ်မှ ၂၀၂၂ခုနှစ်)အတွင်း အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေး ထုတ်ကုန်တိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးများတိုးတက် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေရမည်။

(၂) လူငယ်များအား ပညာတတ်မြောက်မှု ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာရပ်များ ကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာ စေပြီး စီးပွား ရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြင့်လာရမည်။

(၃) ရွာလူထုသည် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်စေရန်နှင့် ကျေးရွာမီးလင်းရေး ဆောင်ရွက်ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိ မည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာရှိ မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးနည်းများကိုသာ အသုံးပြုနေသော တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက် **အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးကွက် အတွင်း လူကြိုက်များသောစပါးမျိုးများကိုသာ ဦးစားပေး စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများအတွက် လိုအပ်ချက် များကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။**

(၂) **လယ်သမားငယ်များနှင့် ကျပန်းမိသားစုများအား မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အပိုဝင်ငွေ ရရှိစေရန် မြို့နယ် မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန၏ အကူအညီဖြင့် တိရစ္ဆာန်ရောဂါ**

ကာကွယ်ရေး အစီအမံများ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးလက်မွေးမြူရေးလုပ်သားများ မွေးထုတ် ပေးခြင်း၊ စနစ်ကျသော ခေတ်မီသော မွေးမြူရေး နည်းပညာ သင်တန်းများ ဖြန့်ဝေခြင်း တို့ကို လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၃) **ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များ၏** အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရန်အတွက် ဒေသ အတွင်း စက်ရုံအလုပ်ရုံများ တိုးတက်များပြားလာစေရန် ဖိတ်ခေါ်ရန်၊ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်တန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ဈေးကွက် ထိုးဖောက်မည့် အကျိုး တူအုပ်စု ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဒေသထွက်ကုန်များ ဈေးနှုန်း ပိုမိုရရှိရန် ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်သော နည်းပညာများရရှိရန်နှင့် ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု ရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၄) ကျေးရွာအတွင်းတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ အစီအစဉ် ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးရွာတွင်း အသေးစားလုပ်ငန်း များအတွက် လုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေပါမည်။

(၅) ကျေးရွာတွင်း လမ်းများနှင့် ချဉ်းကပ်လမ်းများအား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်းများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အကူအညီပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကျေးရွာလူထု လုပ်အား ပေါင်းစပ်ကာ လုပ်ဆောင်သွားပါမည်။

(၆) ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ရန် မတတ်နိုင် သေးသဖြင့် လတ်တလော ကာလတွင် အဆင်ပြေနိုင်မည့် ဆိုလာပြားများအား အိမ်တိုင်းစေ့ တပ်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းရန်နှင့် ဆိုလာပြားများ ထောက်ပံ့ပေးနိုင်မည့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေပါသည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျ သော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြု ဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ခဲ့ကြ ပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေး စီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

အင်းမကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများ ရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံ (ကာလတို ချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက် လုပ်ဆောင်လိုကြ သည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သော ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လျော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲသင့် ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့် ဆည်းပေးခြင်း

အင်းမကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ၏ စျေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှု အားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေး ကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ညောင်တုန်းမြို့နှင့် မဝေးလှသော အားသာချက်ကို အမှီပြု၍ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သောစျေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် စျေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြပေးနိုင်မည့် မြို့နယ်အဆင့်မှ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြ ဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှု အသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်စွာ တိုးတက်လာ စေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာခြင်း၊ အခြားဒေသများတွင် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြု နိုင်ပေမည်။

(ဈ)ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါ ပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော် ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်း တို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များ အပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာ

အထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန များအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက် အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှု များအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ် ပါသည်။

(ဘ) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့် ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည် ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ -ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ /သား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ					
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု	၁။ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးရေး။	၇၀	၉	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှု နှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း	• ကျေးလက်/ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ					
အခြေခံအဆောက် အဦး	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး	၇၃	၈	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • စျေးကွက် နှင့် သတင်းချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာ သင်တန်း	•

နှင့် နည်းပညာ သင်တန်း				• စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာ သင်တန်း (ပိုးမွှား နှင့် ရောဂါ) • ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုး မြှင့် ထုတ်ကုန် ဈေးကွက်သို့ တက် လှမ်းခြင်း။ • ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ ငှားရမ်း နိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း		
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်း					
ဈေးကွက်နှင့် နည်း ပညာ သင်တန်း	၃။ ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ရေး	၆၀	၁၁	• ငါးအခြေခံ ကုန်ချောများ ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက် သဘောတရား နား လည်မှု စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး။ • ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်အား နားလည်မှု စွမ်းရည် မြှင့်တင်ရေး။	•	
အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ					
သင်တန်း၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း	၄။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များပြား လာစေရေး	၆၅	**၁၀**	• Business Development သင်တန်းများ နှင့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း • ဒေသနှင့် သင့်လျော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများပေးခြင်း (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ဆိုင်ကယ်ပြင်) • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး	• ကျေးလက် / ဦးစီး	
ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း					

ချေးငွေလက်လှမ်း မီရေး	၅။ သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး။	၈၀	**၄**	• ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလရှည် ထုတ်ချေး ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း	•
ပညာရေး					
ကလေး ပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး	၆။ ကျေးရွာ၏ပညာ တတ်မြောက်မှု တိုးတက် ရေး	၈၀	၅	• ကိုယ်ထူကိုယ်ထ မူကြိုကျောင်းနှင့်ကလေးအားကစားကွင်း တည်ဆောက်ခြင်း။ • ဂါလံ (၂၀၀၀) ဆန့် မိုးရေလှောင်ကန် တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရေသန့်စက်များ တပ်ဆင်ပေးခြင်း။	•
ကျန်းမာရေး					
ကျန်းမာရေး တိုးတက်လာစေ ရေး	၇။ ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာ ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာ စေရေး	၈၅	၂	• ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေး ခန်းနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းရရှိရန် မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းခြင်း • ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း	•

ရေ နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး					
သောက်သုံးရေ လုံလောက်စွာ ရရှိရေး	၈။ ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေ ကိစ္စ အဆင်ပြေ စေရေး။	၇၇	၆	• ၄ လက်မ စက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း။ • ရွာလူထုထံမှ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ရယူခြင်း။ • ပုဂ္ဂလိကအလှူရှင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ ဖြိုးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	• ကျေးလက် /ဦးစီး
လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး					
လမ်း၊ တံတား ကောင်းမွန် လာစေရေး	၁၀။ ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံ အဆောက်အဦးများ တိုးတက် လာစေရေး	၈၈	၁	• သလပ်ခွာ-စစ်ကဲကုန်း-ကြက်တူရွေးလမ်းအား ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း • ကျေးရွာတွင်းလမ်းများအား ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း • ကြက်တူရွေး (ရွာလယ်တံတား) တည်ဆောက်ခြင်း • မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း။	• ကျေးလက် /ဦးစီး
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲ ရေး					
လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး	၁၀။ ဆိုလာမီးရရှိရေး ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရေး။	၈၃	၃	• ကျေးရွာမီးလင်းရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းရန်။ • မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနသို့တင်ပြခြင်း။	• ကျေးလက် /ဦးစီး
လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် အားကစား					
လူငယ်များ စွမ်း	၁၁။ လူငယ်များအား စွမ်းဆောင်ရည်	၇၅	၇	• အခြေခံ ခေါင်းဆောင်မှု သင်တန်း။	• ကျေလက်/

ဆောင်ရည်တိုးတက်လာစေရေး	မြှင့်တင် ပေးရေး	• အဖွဲ့အစည်း စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း။ • ဆက်ဆံရေးနှင့် ပံ့ပိုးမှု တိုးတက်လာစေရေး သင်တန်း။	ဦးစီး

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင် ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြ ထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစား ပေး အ ဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံ အဆောက်အဦ များ တိုးတက်လာစေရေး	၁	Â	Â			
၂	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး	၂	Â	Â	Â	Â	Â
၃	ဆိုလာမီးရရှိရေး ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရေး။	၃	Â				
၄	သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်း ဖြင့် ကာလ ရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး	၄	Â	Â			
၅	ကျေးရွာ၏ပညာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်ရေး	၅	Â	Â	Â		
၆	ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေ ကိစ္စ အဆင်ပြေစေရေး	၆			Â		
၇	လူငယ်များအား စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးရေး	၇	Â	Â			
၈	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟု သုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်ရေး	၈	Â	Â	Â	Â	Â

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေးအဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၉	အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်တင်ပေးရေး။	၉	Â	Â			
၁၀	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး	၁၀	Â	Â	Â	Â	Â
၁၁	ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ရေး	၁၁	Â	Â	Â		

(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်း တစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံ အဆောက်အဦကို ပြုပြင် ထိန်းသိမ်း မည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍

ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ် အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှနည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
		ရန်ပုံငွေ	သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံအဆောက်အဦ များ တိုးတက်လာစေရေး					
၂	ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး					

၃	ဆိုလာမီးရရှိရေး ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရေး။
၄	သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလ ရှည် ချေးငွေ ပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ရေး
၅	ကျေးရွာ၏ပညာတတ်မြောက် မှု တိုးတက်ရေး
၆	ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေ ကိစ္စ အဆင်ပြေစေရေး
၇	လူငယ်များအား စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ပေးရေး
၈	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဗဟု သုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများတိုးတက်ရေး အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုး
၉	တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးရေး။
၁၀	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြား လာစေရေး
၁၁	ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တိုးတက်ရေး

---

(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိက ယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာ အသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုး တက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာ လယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်း သည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ် ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်း ကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ် ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှု ဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ အတွက် အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ် ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၁) စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

အင်းမကျေးရွာ၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင်တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့ အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက် ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထု အစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊

- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား

အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည် ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(၈) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၁)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲရေး အထောက်အကူပြု ဧယားများ

၁.၁ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဧယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစု ပေါင်း	စုစု ပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၅	၇	၁၂		နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၂၉	၁၇	၄၆		၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၃၇	၄၉	၈၆		မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၃၀	၂၉	၅၉		အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၃၈၂	၃၇၂	၇၅၄		အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၂၆	၃၂	၅၈		သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၅၀၉**	**၅၀၆**	**၁၀၁၅**		
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု = ၂၄၅			**၄.၁၄ / အိမ်ထောင်စု**		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက် ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့် အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် ဆို သည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ ၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၆၅) နှစ်မပြည့်မီ အရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်နှင့် အထက် ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့် အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ ဦးရေသည် မှီခိုဦးရေထက်များပြားပြီး အမျိုးသား ဦးရေသည် အမျိုးသမီးဦးရေထက်နည်းပါးပါသည်။ မူလတန်းနှင့် အလယ်တန်း ကျောင်းသားဦးရေ အသင့်အတင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ နို့စို့အရွယ်ကလေးများနှင့် သက်ကြီးရွယ်အို မှီခိုသူ ဦးရေလည်း အနည်းအကျဉ်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	**လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၁	၂၁	၉	မြင့်■လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မိုမ့် □
၂	**တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၅၁	၅၁	၂	မြင့်□လတ် □မိုမ့် ■
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ် □မိုမ့် □
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၅	၅	၂	မြင့် □လတ် □မိုမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၁၄	၁၄	၀	မြင့် □လတ် □မိုမ့် □
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ် □မိုမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့်□လတ် □နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း				
၅	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
၆	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၅	၅	၁	မြင့် □လတ် □မှ် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၇	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂	၂	၀	မြင့် □လတ် □မှ် ■
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မှ် □
	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း				
၈	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၃	၃	၁	မြင့် □လတ် □မှ် ■
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၁	၁	၅	မြင့် □လတ် □မှ် ■

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး				
၉	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မိ့ ■
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၁	၁	၀	မြင့် □လတ် □မိ့ ■
	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပြင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)				
၁၀	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂	၂	၀	မြင့် □လတ် □မိ့ ■
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မိ့ ■
	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး				
၁၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၂၁	၂၁	၀	မြင့် □လတ် ■နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မိ့ □
	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၁၂	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မိ့ □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်	အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို

		အိမ်ထောင်စု	**မိသားစုဝင်လုပ်အား**	**အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)**	သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
၁၃	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁၃	၁၃	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် ■
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် ■
	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)				
၁၄	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၁	မြင့် □လတ် □နိမ့် ■
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၅	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				
၁၆	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၀	၀	၂	မြင့် □လတ် □နိမ့် ■
	ပညာရေး				
၁၇	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၀	၀	၂	မြင့် □လတ် □နိမ့် ■
	ကျန်းမာရေး				
၁၈	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □နိမ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၉	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မ့် □

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိက ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ် သော အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစုဝင် လုပ်အား		
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မ့် □
	အိမ်များတွင် အဌားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
၂၀	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၆၈	၁၀၅	၇	မြင့် ■လတ် □မ့် □
	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
၂၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မ့် □
	အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်း	၀	၀	၀	မြင့် □လတ် □မ့် ■
	စုစုပေါင်း	**၂၄၅**	**၂၈၂**	**၂၅**	□

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ ‘ **အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ**’ အရေအတွက်တွင် ‘ **မိသားစု ဝင်ငွေ လုပ်အား**’ ထပ်မံ ထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ ‘ **ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊**

လတ်၊ မြင့်' ဆို သည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အလုပ် အကိုင်အခွင့် အလမ်းရရှိနိုင်မှု အခြေ အနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ- '**စိုက်ပျိုးရေး**' ကဏ္ဍ၏ '**ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း**' တွင် ရပ်တည် နိုင်မှု '**မြင့်**' ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်း တွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေ သည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်နိုင်သူဦးရေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပြီး အလုပ်သမား ဦးရေမှာလည်း နည်းပါးပါသည်။ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ကိုင်သူ တစ်ဦးသာရှိပြီး၊ အသင့်အတင့် မွေးမြူသူ များပြား ပါသည်။ အခြားလုပ်ငန်းများ တွင်လည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်နိုင်သူနည်းပါးသည်။ သတ္တုတူးဖော် ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများ မတွေ့ရှိပါ။ ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ အနည်းငယ်သာရှိကြောင်းတွေ့ရှိပါသည်။ ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီများကို အငှားလိုက်သော လုပ်ငန်းများ လည်း လုပ်ကိုင်ကြကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါး ခြောက် လုပ်ငန်းများ	နေ့စား	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၆၀၀၀	၀	၅၀၀၀	၀	
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၈၀၀၀	၀	၅၀၀၀	၀	
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံ ပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေး သူ စသည်)	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	၀	၀	၀	၀	

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ လုပ်ငန်းအများစုတွင် အမျိုးသားနှင့်အမျိုးသမီး လုပ်အားခနှုန်းထားများ ကွာခြားသကဲ့သို့ လုပ်ငန်းအမျိုးအစားနှင့် လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု အပေါ်တွင်လည်း လုပ်ခနှုန်းထားများ ကွာခြားလျက်ရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ရိယာ(ဧက)**	**မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
လယ်မြေ	၁၇၁	ကောင်း ☐ သင့် ☐
ယာမြေ/တောင်ယာမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၃	ကောင်း ☐ သင့် ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐
ခနိတောမြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐ သင့် ☐
မြေလွတ်မြေလပ်		ကောင်း သင့်
စုစုပေါင်း	**၁၇၄**	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း၊ - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာ အုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင် လာခဲ့ပြီး အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုး ရေး (သို့) မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင် နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့် လျာထား သတ်မှတ် သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုအသင့်အတင့်ရှိသော ဒေသ ဖြစ်သည့်အတွက် နွေစပါး၊ မိုးစပါးများကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြသည့်အပြင် ဥယျာဉ်ခြံမြေနှင့် ကိုင်း/ကျွန်းမြေများကို ပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုအချို့သည် ရာသီပေါ် သီးနှံများ ဖြစ်သည့် ပဲ၊ ပြောင်း၊ ငရုပ်များကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္ထုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္ထုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ□သင့် ၁ည်း ၁ရှိ ■	လွယ်□ ခက် □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ□သင့် ၁ည်း ■ရှိ □	လွယ်■ ခက် □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ(နွားစာ၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ)	များ□သင့် ၁ည်း ■ရှိ □	လွယ်■ ခက် □ အသုံးမပြုနိုင်ပါ □
သဘာဝ တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ□သင့် ၁ည်း ■ရှိ □	□

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ် ချုပ် ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ခါတ်သတ္ထုနှင့် တွင်းထွက် သယံဇာတများ မထွက်ပါ။ သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်နှင့် သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်(ငှက်)များနှင့် ရေချိုလိပ် အချို့သာရှိကြ ပါသည်။ ကျောက်နှင့် ကျောက်စရစ်များကို ပန်းလှိုင်မြစ်အတွင်းမှ ရရှိနိုင်သောလည်း အသုံးပြုခြင်းမရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	**သတ်မှတ်စံနှုန်း**			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု**	**ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	**များ**	**နည်း**	**နည်း**	မရှိ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
အိမ်အခြေအနေ	ကောင်း	အသင့်အတင့်	ညံ့	ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	ဥယျာဉ်ခြံ၊ လယ်ယာ လုပ်ငန်း	ဥယျာဉ်ခြံ၊ လယ်ယာ လုပ်ငန်း	ဥယျာဉ်ခြံ၊ လယ်ယာ၊ နေ့စား လုပ်ငန်း	နေ့စား လုပ်ငန်း
အိမ်ထောင်စု - ၄၃၀	၄၀	၄၅	၁၂၁	၃၉

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အင်းမရွာသည် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများပြီး ချောင်လည်သော အိမ်ထောင်စုနည်းသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုနည်းသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရသည်။

(c) ထိခိုက်လွယ်မှု

(c.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက် များကို ဖော်ပြရန်
၃ လအောက် ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = လုပ်အားခကြိုယူ =
၃ လ နှင့် ၆လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၂၂	အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = ၁၀ လုပ်အားခကြိုယူ = ၁၂
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား = အစာလျော့စား = အထောက်အပံ့ယူ = ချေးယူ = လုပ်အားခကြိုယူ =

ရင်းမြစ် .. ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဤကျေးရွာသည် ၆လနှင့်၁၂လဝမ်းစာဖူလုံမှုအိမ်ထောင်စု နည်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ၃လအောက်ဝမ်းစာဖူလုံမှု ရှိသည့်ဦးရေနည်းသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ အစားအစာလျော့စားခြင်း၊ ပြောင်းစားသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသောသက်ကြီးရွယ်အိုဖြဝန့်နှင့်အထက်	၀	၀	၀
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၀	၀	၀
အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့်အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	၀		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်စု	၆		
အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၁၀		

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ မုဆိုးမအိမ်ထောင်စုနှင့် အခြားဒေသသို့သွားရောက်နေထိုင်လုပ်နေသည့် အိမ်ထောင်စုနည်းသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(c-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့် ☐ လတ် ■ နိမ့် ☐ ရှိ ☐ မရှိ ■
၂	သဘာဝရင်းမြစ်ရှားပါးမှု(မြေစိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ■ ရှိ ☐ မရှိ ■
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ ရှိ ■ မရှိ ■
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ■ ရှိ ■ မရှိ ☐
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ■ ရှိ ■ မရှိ ☐
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ■ ရှိ ■ မရှိ ☐
၇	ငလျင်	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ ရှိ ☐ မရှိ ■
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐ ရှိ ☐ မရှိ ■

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ▢ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ▢ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ▢ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ▢ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ▢ လတ် နိမ့် မရှိ
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ▢ လတ် ▢နိမ့် မျှ ■
၁၅	ပြည်တွင်းပဋိပက္ခ	မြင့် ▢ လတ် ▢နိမ့် မျှ ■
၁၆	တိရိစ္ဆာန်ကူးဆက်ရောဂါကျရောက်မှု	မြင့် ▢ လတ် ▢နိမ့် မျှ ■
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ▢ လတ် ▢နိမ့် မျှ ■
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲစသည်	မြင့် ▢ လတ် ▢နိမ့် မျှ ■

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊

မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါကယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သောအိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။၁၅အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် -နိမ့် အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု- လတ် အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စု အထက်-မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏ ၃၀%သောအိမ်ထောင်စုများသည် အလွန်ဆင်းရဲ၍ စားနပ် ရိက္ခာမဖူလုံမှုနှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရောဂါ ကျရောက်မှု နည်းပါး သော်လည်း အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးမှုကြောင့် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် နှောင့်နှေးလျက် ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၁.၅.၄)ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဧယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ ■ □
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲ သည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် ■ မရှိ □ □ ■ □
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာ ကျ ရောက် နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူး စက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် □ လတ် □ နိမ့် □ မရှိ ■ □
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)တွင်နေ ထိုင် သူ များ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ ■ □
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့် □ လတ် နိမ့် ■ မရှိ □ □
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာတွင် နေ ထိုင် သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ □ ■
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူ	မြင့် □ လတ် နိမ့် မရှိ ■ □

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
	များ	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် □ လတ် နိ့ □ မရှိ ■ □
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် □ လတ် နိ့ □ မရှိ ■ □
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် □ လတ် နိ့ □ မရှိ □ ■

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် အတန်းပညာတစ်ပိုင်တစ်စနှင့် ကျောင်းထွက်ရပြီး၊ လက်ရှိအခြေအနေတွင်ခိုင်မာသော အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာမရှိကြပဲ ၄င်းတို့၏ဘဝ ရေရှည် တည်တံ့ရေးအတွက် အခက်အခဲရှိပါသည်။ လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းများနှင့် မြေယာမဲ့ ဆင်းရဲသား တောင်သူများအတွက် ထိခိုက်လွယ်မှုအနည်းငယ်ရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(က-၁)ကျေးရွာအတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	ပရဟိတ	☐ ၂ ■ ၃ ☐	၃၅	၁၅	၅၀	ပညာရေး☐ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း☐ သင့် ■ သည့် ☐
၂	နာရေးကူညီမှုအသင်း	☐ ၂ ■ ၃ ☐	၈	၅	၁၃	ပညာရေး☐ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ■ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း☐ သင့် ■ သည့် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလူထုဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော အဖွဲ့အစည်း(၂)ခုရှိပါသည်။ ၎င်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာထဲရှိ အကူအညီလိုအပ်နေသော အိမ်ထောင်စုများအားကူညီခြင်းနှင့် ရပ်ရွာ၏သာရေးနာရေးလုပ်ငန်းများအား အားတက်သရောဆောင်ရွက်ကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	**အမည်**	**အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်)
၁	UNDP	၁□၂ □ ၃■ ၆□၇ □ □	ပညာရေး □၄ကြေး ■ ကျန်းမာရေး □ဘာသာရေး □ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □
၂	ဝူရီဖိုင်းနက်	၁□၂ □ ၃□ ၆■၇ □ □	ပညာရေး □၄ကြေး ■ ကျန်းမာရေး □ဘာသာရေး □ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး □ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး □

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)(ဥပမာ- ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)(ဥပမာ- Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သောဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာ-GIZ, UK Aid, US Aid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန် အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့

များ(ဥပမာ-သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏မြစိမ်းရောင်စသည်)တို့ကို ဤဇယားတွင်ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပြည်ပမှ လာရောက်၍ အကူအညီထောက်ပံ့ပေးနေသော အဖွဲ့အစည်း(၂) ခုရှိပြီး ၎င်းအဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာ၏ချို့တဲ့သော အိမ်ထောင်စုများ၏ လိုအပ်သော ငွေကြေးများကို ချေးပေးကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂၁၈	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ကေအောက်	၁၀	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ကေမှ၅ကေကြား	၄	တောင်သူငယ်
၄	၅ကေမှ၁၂.၅ကေကြား	၇	တောင်သူလတ်

၅	၁၂.၅ကေအထက်	၆	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၂၄၅	☐

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုအများစုမှာ လယ်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အချိန်၌သာ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပြားပြီး ကျန်ကာလများတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးကြပါသည်။ ဆင်းရဲသားတောင်သူ အရေအတွက်မှာ တောင်သူကြီး၊ တောင်သူလတ် အိမ်ထောင်စုထက်များပါသည်။ ထို ဆင်းရဲသားတောင်သူများသည် လယ်လုပ်ငန်းအပြင် မိမိ ကျေးရွာ၌ ကျပန်း လုပ်ငန်းများကို လည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု(ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ☐ဖြေဆိုပါ ☐
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ☐ဖြေဆိုပါ ☐
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ☐ဖြေဆိုပါ ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ	ရှိ ☐မရှိ ☐ဖြေဆိုပါ
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐မရှိ ☐ဖြေဆိုပါ ☐

စဉ်	ရင်းမြစ်	ရေသောက် (ဧက)	ရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	**လုံလောက်မှု(ရှိ/မရှိ)** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၆	လက်ငင်းရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ	ရှိ □မရှိ □ဖြေဆိုပါ
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ	ရှိ □မရှိ □ဖြေဆိုပါ
၈	ချောင်းရေ	၁၇၂.၄	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရာသီအလိုက် □ မဖြေဆိုပါ	ရှိ ■မရှိ □ဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ကေ ၁၇၂.၄ သည် ချောင်းရေဖြင့် စိုက်ပျိုးရပါသည်။ ချောင်းရေသည် လုံလောက်မှုမရှိသောကြောင့် လယ်သမားများ အခက်အခဲကြုံတွေ့ရပါသည်။ ချောင်းရေသည်အင်းလုပ်သားများလုပ်ကိုင်သည့်အတွက် မြစ်အတွင်း မှ ရေအတက်အကျ မရှိသောကြောင့် ချောင်းသည် တဖြည်းဖြည်း ကောလာသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဧယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	တစ်ကေ အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၁၇၂	တင်း	၈၀	၁၀၀	၆၀	ဇွန်	ဒီဇင်ဘာ	မြင့်□လတ် ■ နိမ့် □	မြင့်□လတ်□ နိမ့်■

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	တစ်ကေ အထွက်နှုန်း				သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ		
ပဲ	၁၇၂	တင်း	၁၀	၂၀	၁၅	ဇွန်ဝင်ဘာ	မတ်လ	ပြောင်းလဲနိုင်ခြေများ	မြင့်မားနိုင်ခြေများ

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အင်းမကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၏ သွင်းအားစုများဖြစ်သော ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဒီဇယ်၊ ပိုးသတ်ဆေးများအား လိုအပ်ချက် မြင့်မားသောကြောင့် အကြွေးယူသုံးစွဲနေရပါသဖြင့် စပါးသီးနှံပေါ်ခိုနိုင်တွင် ဈေးကောင်းရ သည်အထိ မစောင့်နိုင်ကြဘဲ ရရာဈေးဖြင့် ရောင်းချရသဖြင့် အမြတ်ရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသောတောင်သူ အရေအတွက်
ထွန်စက်		၀	၀	၂
လက်တွန်းထွန်စက်	၇	၀	၀	
အစေ့ချကိရိယာ		၀	၀	
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်		၀	၀	၂
ရိတ်သိမ်းစက်		၀	၀	
ခြွေလှေ့စက်	၃	၀	၀	၅
ရေစုပ်စက်	၃၃	၀	၀	
ခြေနင်းရေတင်စက်		၀	၀	
မြက်ရိတ်စက်	၂	၀	၀	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စက်ကိရိယာသုံးစွဲမှုတွင် ရေစုပ်စက်များသာ ကိုယ်ပိုင်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိ ရပြီးကျန် စက်ကိရိယာများကို ငှါးရမ်းသုံးစွဲသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ရွာပိုင် အဖွဲ့ပိုင်မရှိသည် ကိုတွေ့ရှိရသည်။ ယခုအခါလယ်ယာလုပ်သားရှားပါးသည့်အတွက် ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် များ ငှါးရမ်းသုံးစွဲရသည့်အတွက် စရိတ်မြင့်များပြီး အမြတ်ကျန်မှုနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရ သည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဧယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	**အလွန်ကောင်း□ ကောင်း □သင့်တင့်မျှတ ■ဖြေဆိုပါ □**
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	**အလွန်ကောင်း □ကောင်း □သင့်တင့်မျှတ ■ဖြေဆိုပါ □**
စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်	**ပေါများ □အသင်အတင့်ရှိ ■ဖြေဆိုပါ □**
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူရသည် □ ရသည် ■ဖြေဆိုပါ □**
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကိုလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် □** **သီးနှံမျိုးစေ့များဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ □**
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့်အခြား အော်ဂနစ်သွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် □ဝယ်ယူရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ □**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည □ဝယ်ယူရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ □**
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူရနိုင်သည် □ရနိုင်သည် ■ဖြေဆိုပါ □**
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး	**အလွယ်တကူရနိုင်သည် □ရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ □**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်** ☐ **သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည်** ■**မဖြေဆိုပါ** ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးတက်စေရန်အတွက် နည်းပညာ အားနည်းသကဲ့သို့ နှစ်ရှည်ချေးငွေမရရှိပါသဖြင့် စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ကူးပြောင်းရာတွင် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာ ရပါသည်။ သွင်အားစုများစျေးနှုန်းချိုသာစွာ ရရှိနိုင်ပါမှလယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။လိုအပ်နေပြီး အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးနိုင်သော ကုမ္ပဏီများ၊ သွင်းအားစု အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လျှင် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင် တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ် နိုင်သည့် နည်းစနစ်များ ကို ကျင့်သုံးလာနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဧယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေ အထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း☐ရာသီဥတုမမှန် ■မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	**လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ** ■ **လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်** ☐ **လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည်** ☐ **ပလပ်မြေများရှိသည်** ☐ **ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐
စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■ **လုံးဝမရ** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☐

ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■**လုံးဝမရ** **မဖြေဆိုပါ**
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■**လုံးဝမရ** **မဖြေဆိုပါ**
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်မြေဩဇာနှင့်အခြားအော်ဂနစ်သွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■**လုံးဝမရ** **မဖြေဆိုပါ**
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■**လုံးဝမရ** □ **မဖြေဆိုပါ** □
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■**လုံးဝမရ** □ **မဖြေဆိုပါ** □
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေး ပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	**အလွယ်တကူမရနိုင်** ■**လုံးဝမရ** □ **မဖြေဆိုပါ** □
သီးနှံစျေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	**သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ** ■**သီးနှံများကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ** □ **မဖြေဆိုပါ** □
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	**ဆိုးရွားစွာကျ** □**အသင့်အတင့်ကျ** ■**အနည်းငယ်** □ **မဖြေဆိုပါ** □

ရင်းမြစ် … (၁) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊** (၂) **သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပြီး စိုက်ပျိုးသော စိုက်ပျိုးသီးနှံများတွင် အချိန်အခါမဟုတ် ပိုးမွှားအန္တရာယ်ကျရောက်လျက်ရှိသောကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ အထွက်နှုန်းလျော့ကျခြင်းကို ကြုံတွေ့နေကြရပြီး အရည်အသွေး မပြည့်မီသောကြောင့် စျေးနှုန်းရရှိမှုနည်းပါးလာက တောင်သူလယ်သမားများ၏ အကျိုးစီးပွားမှာ ဆုတ်ယုတ်လာသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၂	၅
နို့စားနွား		
ကျွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၈၅	၁၇၉
ကြက်	၆၈	၂၅၄
ဘဲ		
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	၂၄	၂၃၉ ကော
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း -

လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာဖြစ်ပြီး မွေးမြူရေးကိုတစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ လုပ်ကိုင်သောကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသော နွားကဲ့သို့တိရစ္ဆာန်များကို သုံးစွဲမှု နည်းပါးလာကာ စက်ပစ္စည်း ကိရိယာများဖြင့်သာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှု များပြားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလို အပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ အသင့်အတင့် မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☐အသင့်အတင့်ရနိုင် ■မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရိစ္ဆာန်လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်☐ ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ■မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်း ပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ■
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချ ☐ ■

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလို အပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက ‹မဖြေဆိုပါ›ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
	နိုင်သည် ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐ကောင်း ☐သင့်တင့်မျှတ ■ဖြေဆိုပါ ☐
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများဝယ်ယူနိုင်သည် ■မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ် တကူ ရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင် မှုများ ရနိုင် သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐ထုတ်ကုန်များကိုရောင်းချနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်... (၁) **အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊** (၂) **ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး ငါးမွေးမြူရေးနှင့် ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို အနည်းငယ်လုပ်ကိုင် လျက်ရှိပြီး ငါးသားပေါက်များ ၊ ဆေးဝါးများကို အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃)မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက ‘မဖြေဆိုပါ’ ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါသည် ■ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ □ဖြေဆိုပါ □
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် □ ရေလုံးဝမရှိပါ □ မဖြေဆိုပါ ■
မျိုးတိရိစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ■ မျိုးကောင်းတိရိစ္ဆာန်များ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ■ ချေးငွေလုံးဝမရပါ □မဖြေဆိုပါ □
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာ၊ ဆေး စသည်) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ■ သွင်းအားစုများလုံးဝဝယ်ယူမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ■ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ■ထုတ်ကုန်များကိုမရောင်းချနိုင်ပါ □

□

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
	မဖြေဆိုပါ
အိမ်ခြံဝန်းအတွင်းမြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ■လုံးဝမရှိပါ ❑ဖြေဆိုပါ ❑
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူ ရန်ရေမြေ အနေအ ထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ ■ မဖြေဆိုပါ ❑
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက်လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ■ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ❑ မဖြေဆိုပါ ❑
ချေးငွေ	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ ■ လုံးဝချေးငွေမရပါ ❑ မဖြေဆိုပါ ❑
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရပါ ■ သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ ❑ မဖြေဆိုပါ ❑
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ■ နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ❑ မဖြေဆိုပါ ❑
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ■ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ ❑ ■ မဖြေဆိုပါ
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ❑ မဖြေဆိုပါ ■

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း- လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကုဋီစီးဌာန ၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးအတွက် အစာနှင့်ငါးသားပေါက်များကို အလွယ်တကူရရှိနိုင်သောလည်း ငွေအရင်းအနှီးနည်းသည့်အတွက် အခက်အခဲများရှိသည်ကို

တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၂)

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်အားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ■ဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသ ထွက်ကုန်များကို ရောင်းချ ရန် စျေးကွက်ရှိခြင်း	စျေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐စျေးကွက်အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင် ရှိခြင်း	စျေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်နားလည်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ■ဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐ သင့် ■ဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ဖြေဆိုပါ ■
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင် ရာနှင့်အသေးစား/ အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုး■

ဝန်ဆောင်မှုရရှိ ခြင်း	တက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည် မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက် ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐အသင့်အတင့် ■ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	များ ☐ အသင့်အတင့် ■မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ နည်းပါးပြီး ရန်ကုန်မြို့သို့ သွားရောက်၍ အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများသာ ရှိကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်** (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါ က ‹မဖြေဆိုပါ›ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ■ လုံးဝမရှိ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထုတ်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် စျေးကွက်ရှိခြင်း	စျေးကွက်မကောင်း■ စျေးကွက်မရှိ ☐မဖြေဆိုပါ ☐

စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်ရှိခြင်း	စျေးကွက်အခြေအနေကိုကောင်းစွာနားမလည် ■ လုံးဝနားမလည် □ မဖြေဆိုပါ □
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	■ အလွန်သဲ့ □ မဖြေဆိုပါ □
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှုနည်းသည် ■ကုန်ကြမ်းမရှိပါ □ဖြေဆိုပါ
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ □ လုံးဝမရပါ မ■ဖြေဆိုပါ □
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ■ ချေးငွေမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်း ပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိ ခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ။ ■ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ □ မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြု နိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက် ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ ■လုံးဝမတတ် □ မဖြေဆိုပါ □
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ■ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ □ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုသာ လုပ်ကိုင်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူများအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများနည်းပါးပြီး ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ အသင့်အတင့် ရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	'ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ'တစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့် လူဦးရေ	၁၉	၁၅	၁၃	၂၈	၁၂	၁၀	၂၂	၃	၃	၆
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	
	၆ လ အထိ	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	
	၁၂ လ အထိ	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	၀	
	၁၂ လ အထက်					၁၂	၁၀	၂၂	၃	၃	၆

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူ ရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘော ဆန္ဒပါမှုမပါမှုစသည်ဖြင့်မခွဲခြားဘဲ၊ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်း အရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေ ဒေသ တစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်း သွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို '**ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင် သူ**' ဟု သတ်မှတ်သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့်ရွှေ့ပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်

ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုး များထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွား ရောက်အခြေချနေသော၊ ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေ့ပြောင်း နေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလများ သည် ဤဇယားတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ခေတ္တ ပညာသွားရောက် သင် ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တ ကျန်းမာရေး ကုသမှု ခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့ စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျက် ရှိသူများ သည် ဤ ဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ် တလောတွင် ခရီး ယာယီ သွားနေသူများ သည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပသို့ သွားရောက်အလုပ် လုပ်ကိုင်ကြ သူများရှိပြီး ပြည်ပထက် ပြည်တွင်းတွင်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသူများ ပို၍များပြားပြီး နှစ်ရှည်အလုပ် လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၂၈
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထား ခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ ကျေးရွာသူ/သားများသည် အခြားဒေသသို့ ပိုမို ကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့် ဝင်ငွေပိုမိုရရှိလာစေရန်အတွက် သွားရောက် အလုပ် လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြစ် ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၂၂	၀	၃	၁၉
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)	၀			
	- ခ။ ဘဏ်	၆			
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၁၆			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာအတွင်း အခြားဒေသသို့ ပြောင်းရွှေ့ လုပ်ကိုင်နေသောလူများ၏ ပြန်ပို့ငွေကိုမှီခိုရနေသောအိမ်ထောင်စုများရှိသော်လည်း ကျေးရွာ တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်၍ ရှာဖွေ စားသောက်ကြသော အိမ်ထောင်စုမှာ ပိုမိုများပြားပါသည်။ ပြန်ပို့ငွေများကို ညောင်တုန်းမြို့ပေါ် ရှိဘဏ်များဖြင့်လည်းကောင်း၊ လူကြုံဖြင့် လည်းကောင်းပေးပို့ ကြရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	စက္ကော့ဈေး	ညောင်တုန်းဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)(အနီး	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ မှ ၅ မိုင် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ မှ ၂၀ မိုင် ☐

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
စပ်ဆုံး တစ်ခုကိုခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၅ မှ၁၀ မိုင် ■၁၀မှ၁၅ မိုင် □ ၁၅ မိုင် အထက် □	၂၁ မှ ၃၀ မိုင် □၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ■ ၅၁ မှ ၁၀၀ □၁၀၀ မိုင်အထက် □
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ခြေလျင် □စက်ဘီး □ဆိုင်ကယ် ■ကား/ထော်လာကျီ ■ ရထား □ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် □ လှေ စက်လှေ	ခြေလျင်□စက်ဘီး □ဆိုင်ကယ် ■ ကား/ထော်လာကျီ ■ရထား □ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် □လှေ □ စက်လှေ □
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) □ မီးဖိုချောင် သုံးနှင့်အိမ်သုံးပစ္စည်း □ အဝတ်အထည် □ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ပရိဘောဂများ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်) □မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း□အဝတ်အထည်□ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ □ပစ္စည်းစုံဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ■
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း □ သင့် ■လုံ့ □	ကောင်း □သင့် ■လုံ့ □
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း □ သင့် ■လုံ့ □	ကောင်း □သင့် ■လုံ့ □

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာသည် ကျေးရွာမှထွက်ရှိသော ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ကုန်စည်များကို ဝယ်ယူရာတွင်ကျေးရွာနှင့် (၁၂)မိုင်ခန့် ကွာဝေးသောညောင်တုန်း မြို့သို့ ပွင့်လင်းရာသီကာလတွင် ဆိုင်ကယ်၊ကားစသည်တို့ဖြင့် လာရောက်ဝယ်ယူရောင်းချ ကြပြီး မိုးတွင်းအခါကာလတွင် စက်လှေများကိုသာ အများဆုံးအသုံးပြု၍ လာရောက်ဝယ်ယူ ရောင်းချကြကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ် ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ ■ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆လအတွင်း ■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက်□	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% ■ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ■	နည်းသည် ■ ရှိသည် □ မရှိပါ □
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ ■ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆လအတွင်း ■ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက်□	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% ■ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ■	နည်းသည် ■ ရှိသည် □ မရှိပါ □
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ□ တစ်နှစ်နှင့် အထက်□	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% □ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ □	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ □
ပုဂ္ဂလိကအသေးစားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက်□	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% □ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ □
အဖွဲ့လိုက်ငွေစု/ငွေချေးအစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ□ ကာလရှည်ချေးငွေ □	၃-၆လအတွင်း □ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ □ တစ်နှစ်နှင့် အထက်□	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% □ ၂ မှ ၅% □ ၅ မှ ၁၀% □ ၁၀% ထက် □	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ□	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ □
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ □ ကာလလတ်ချေးငွေ □ ကာလရှည်ချေးငွေ□	နေ့စဉ် □ လစဉ် □ ၃-၆လအတွင်း □	အတိုးမဲ့ □ ၁ မှ ၂% □ ၂ မှ ၅% □ □ □	လိုအပ်သည်□ မလိုအပ်ပါ □	နည်းသည် □ ရှိသည် □ မရှိပါ □

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
		၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်	၅ မှ ၁၀% ☐၀% ထက်		
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆လအတွင်း ☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁ မှ ၂% ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀% ထက် ☐	လိုအပ်သည်☐ မလိုအပ်ပါ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ **ကာလတိုချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ <u>အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံး တစ်နှစ်အထိ၊</u> **ကာလလတ်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ <u>၃ နှစ်မှ ၅ နှစ်အထိ၊</u> **ကာလရှည်ချေးငွေ** ဆိုသည်မှာ ၅ <u>နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိ</u> ဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀ နှစ် ကာလအထက် ရှည်ကြာစွာချေး ပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ စိုက်ဘဏ်၊ သမဝါယမဦးစီးဌာန၊ များမှာ လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သူ များကိုသာ ထုတ်ချေးပြီး (၁)ကေလျှင် (၁၅၀၀၀၀/) ကျပ်နှုန်း ထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံး ထုတ်ချေးသည့် ဧကမှာ (၁၀)ဧကဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၆၇)/ (၁.၅) ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး ထုတ်ချေး သည့် ကာလမှာ (၇)/(၆)လဖြစ် သည်။ လယ်သမားများ အနေဖြင့် (၁) ဧက ကုန်ကျစရိတ်မှာ (၂၀၀၀၀၀/) ကျပ်ခန့် ကုန်ကျပါသည်။ ထို့အပြင် စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် အချိန်ရောက်ပါက ထွက်ရှိလာသည့် ကုန်ပစ္စည်းအား ပြန်လည်ရောင်းချရာတွင် စျေးကောင်း မရဘဲရောင်းချ ရခြင်းကြောင့် ချေးငွေ ပေးဆပ်ရန် အခက်အခဲ များရှိနေကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	**အခက်အခဲ**	**အန္တရာယ်ရှိမှု**(အခက်အခဲ '**ရှိ**' ဟု ဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။ '**မရှိ**' ဟု ဖြေဆိုထားပါက **ဖြေရန်မလို။**)
မြေဆီသြဇာ အခြေအနေ	ရှိ ☐ မရှိပါ ■	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ■ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐လတ် ■နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ■ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐လတ် ■နိမ့် ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ☐ မရှိပါ ■	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့် ☐
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိပါ ■	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့် ☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☐ မရှိပါ ■	မြင့် ☐လတ် ☐နိမ့် ☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ■ မရှိပါ ☐	မြင့် ☐လတ် နိမ့် ■

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲ နိုင်ရေးအတွက် ပညာရေးဟောပြောပွဲများ၊ သင်တန်းများကို ကျေးရွာများတွင် ပြုလုပ်ပေးရန် လိုအပ် ပါသည်။ လုပ်ငန်းအရင်းမြစ်များနှင့် နည်းပညာထောက်ပံ့မှုများလည်း လိုအပ်လျက် ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
စာမတတ်သူဦးရေ	၃၉	၅၁	၉၀

မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၉၉	၃၁၇	၅၉၉
၅၉၉	၄၈	၂၈	၇၆
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၂၉	၁၁	၄၀
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၂	၁၀	၂၂

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ **ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော** အတန်းပညာ တက်ရောက်ပြီး /တက် ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမှ ရှိ ဘဲ လေ့လာတွေ့ရှိချက်ကိုသာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ် ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု ဆိုသည်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဘဝတွင်သင်ယူလေ့ လာခဲ့သော နောက်ဆုံးပညာရေးအဆင့်/အခြေအ နေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - **ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင်** အဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ပါက '**အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ**' တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) **ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ-ဘုန်းကြီး ကျောင်း ထွက်)** ရှိသည်ဆိုပါက '**မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ**' တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ '**ဘုန်းကြီး ကျောင်းသင် ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)**' ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာပညာရေးအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade 4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်း ပညာဆက်လက် သင်ကြားခြင်းမရှိပါက '**မူလတန်း အဆင့်ရှိသူဦးရေ**' တွင်သာ ထည့်သွင်းရ ပါမည်။ အခြေခံပညာမူလ တန်း ပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝ မတတ် ပက '**စာမတတ်သူဦးရေ**' တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အင်းမကျေးရ

(ဆ-၂) ကျောင်းတတ်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတတ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၄၅	၅၀	၉၅
အလယ်တန်း	၁၃	၂၄	၃၇
အထက်တန်း	၄	၄	၈
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၄	၈	၁၂

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက်ကသိုလ်/ကောလိပ်များတွင်ရောက်နေသူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင်၊ **ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး**' ကို သင်ယူဆည်းပူး **သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ** သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အင်းမကျေးရွာတွင် မူလတန်းအဆင့်ပြီးမြောက်စွာ သင်ကြားခဲ့ပြီး အလယ်တန်းအဆင့်သို့ တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပြီး အလယ်တန်းအဆင့်နှင့် အထက်တန်းအဆင့်တွင်လည်း ဆက်လက်သင်ကြားနိုင်သူ နည်းပါးကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဤရွာ၏လူဦးရေနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်လည်း သင်ယူပြီးမြောက်မှုနည်းပါးကြောင်း တွေ့ရသည်။

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ■ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း □ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □	မူလတန်း □ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း □ အထက်တန်း(ခွဲ) ■ အထက်တန်း □	မူလတန်း □ မူလွန် □ အလယ်တန်း(ခွဲ) □ အလယ်တန်း □ အထက်တန်း(ခွဲ) □ အထက်တန်း □
ခ။ ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	ဝမှ၁မိုင် ■ ၁မိုင်မှ ၃မိုင် □ ၁၅မိုင်မှ၂၀မိုင် □	ဝမှ၁မိုင် □ ၁မိုင်မှ ၃မိုင် ■ ၁၅မိုင်မှ၂၀မိုင် □	ဝမှ၁မိုင် □ ၁မိုင်မှ ၃မိုင် ■ ၁၅မိုင်မှ၂၀မိုင် □

	၂၀ မိုင် အထက် ☐	၂၀ မိုင် အထက် ☐	၂၀ မိုင် အထက် ☐
၈။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ■ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ■ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ■ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐
ဃ။စာသင်ကျောင်း၏စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတု ရန်းပေ)			
c။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်းအရည်အသွေး	ကောင်း☐သင့် ■ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐ ညံ့ ☐
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ■	လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ☐	လုံလောက်မှုရှိသည် ☐ မလုံလောက်ပါ ☐
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐ ညံ့ ☐ရှိ ☐
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်■ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိ ☐ သည်☐တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ

ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၁	၇	၈						
ကျေးရွာခန့်	၀	၀							

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင် ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား×အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ် ကျောင်းအတွင်းရှိ **ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို** ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အင်းမကျေးရွာ၏ မူလတန်းကျောင်းမှာ အုတ်ပတ်ကားကျောင်း ဖြစ်ပြီးအလျား ၈၀ပေ၊ အနံ ၃၀ပေ ဖြစ်ပါသည်။ အမိုးအကာနှင့် အိမ်သာမှာ သင့်ရုံရှိပါသည်။ ကျောင်းအိမ်သာမှာလည်း သင့်ရုံရှိပါသည်။ ဆရာ/ဆရာမမှာ ကျောင်းသားအင်အားနှင့် မမျှပါ။ အာဟာရ တိုက်ကျွေးမှုများ မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာ

ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရွှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ■ မလုံလောက် □
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ■၄၀ : ၁ အထက် □
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ □နည်း ■တ် များ □
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ □ မရှိ ■
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် □ မလုံလောက် ■
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ် မတက်နိုင်မှု	မြင့် □ အသင့်အတင့် ■
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ■ နည်း □
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း □ သင့် ■ဲ့ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ပညာရေးကဏ္ဍတွင် ဆရာ/ဆရာမ အင်းအားလုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း စာရေးကိရိယာလုံလောက်မှုမရှိခြင်း ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်းကြောင့် ကလေးငယ်များ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အားနည်း ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၅-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား(၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ ဖြစ်ပွားမှု
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် နိမ့် ■ မရှိ □

□

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် □ နိမ့် ■ မရှိ
၃	ဌက်ဖျား	မြင့် □ နိမ့် ■ မရှိ
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် □ နိမ့် ■ မရှိ
၅	HIV,AIDS,လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်နိုင် သော ရောဂါများ	မြင့် □ နိမ့် ■ မရှိ
၆	တီဘီ	မြင့် □ နိမ့် ■ ရှိ □
၇	ဆီးချို	မြင့် □ နိမ့် ■ ရှိ □
၈	သွေးတိုး	မြင့် □ နိမ့် ■ ရှိ □
၉	အသဲရောဂါ (ဘီ၊စီ)	မြင့် □ နိမ့် ■ ရှိ □
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မြင့် □ နိမ့် ■ ရှိ □
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် □ နိမ့် ■ ရှိ □

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် အဖြစ်များသောရောဂါများအနေဖြင့် သွေးတိုးရောဂါ နှင့် ဆီးချိုရောဂါဖြစ်ပွားမှု အနည်းငယ်တွေ့ရပြီး မိုးရာသီတွင် သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားမှု အနည်းငယ် တွေ့ရပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား(၃၅)လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	**ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း** (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	**ရှိ**	**မရှိ**
၁	အဆုပ်ရောဂါ		Â
၂	ဆုံဆို့ကြက်သွား၊မေးခိုင်နှင့်အသည်းရောင် အသားဝါ	Â	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	Â	
၄	မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	Â	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	Â	

၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	Â	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	Â	
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		Â

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာရှိ ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမှ ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများအား ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုပေးလျက်ရှိပြီး ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှုများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနမှ ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ ထိုးနှံပေးသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)		အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု	
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင်	■	ရှိ	■
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင်	□	မရှိ	□
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင်	□		
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်	□		
	၁၀ မိုင် အထက်	□		
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင်	□	ရှိ	□
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင်	□	မရှိ	□
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင်	□		
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင်	□		
	၁၀ မိုင် အထက်	□		

မြို့နယ်ဆေးရုံ	ဝမှ ၁ မိုင် □ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် □ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် □ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ■ ၁၀ မိုင် အထက် □	ရှိ ■ မရှိ □
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် □ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီး အနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ■	ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားပါသည်။ □ ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ။□

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလကကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာမှ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲသို့(၃) မိုင်ကျော်ခန့်သာ သွားရောက်ရပြီး တိုက်နယ်ဆေးရုံနှင့် မြို့နယ်ဆေးရုံသို့ (၁၀)မိုင်ကျော် သွားရောက်ရသည်ကို တွေ့ရှိရသောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ ရယူမှုမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	**အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေအ ရည် အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှုတွင်၊ ရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါ ကဖြေဆိုရန်။'မရှိ' ဟုဖြေဆို ထားပါဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်မှု အခြေအနေ** (ရာသီမရွေးရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံး မျိုး လုံးကို ရွေးပေး ပါရန်)
ရေတွင်း	၀	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐သည့် ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ စက်တပ်	၀	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐သည့် ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/ တုံကင်	၂၈	ရှိ ■ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ■သည့် ☐	နွေ ■ မိုး ■ ဆောင်း ■
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်	၀	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐သည့် ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်း ရေ	၂၄၅	ရှိ ☐ မရှိ ■	ကောင်း ☐သင့် ■သည့် ☐	နွေ ■ မိုး ■ ဆောင်း ■
ရေကန်	၁၀၆	ရှိ ☐ မရှိ ■	ကောင်း ☐သင့် ■သည့် ☐	နွေ ☐ မိုး ■ ဆောင်း ■

ရေရရှိနိုင်မှု	**အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု**	**သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု** (စနစ်တကျစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	**ရေ အရည်အသွေး** (သောက်သုံးရေအရည် အသွေးစမ်းသပ် စစ်ဆေးထားမှုတွင်' ရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်။'မရှိ' ဟုဖြေဆို ထားပါဖြေရန်မလို)	**သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့်လုံလောက်မှု အခြေအနေ** (ရာသီမရွေးရပါကန္ဒေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီသုံး မျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
စိမ့်စမ်းရေ	ဝ	ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐သင့် ☐သုံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အင်းမကျေးရွာသည် ချောင်းရေကို အဓိကထား၍သုံးစွဲကြပြီး အဝီစိတွင်းသုံးစွဲသူ နည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သောက်သုံးရေကန်မရှိသည်ကိုလည်း တွေ့ရှိရပြီး ချောင်းရေကို အဓိကထားသုံးစွဲသည့်အတွက် ဝမ်းရောဂါမှာ အချိန်မရွေး ကျရောက်နိုင်သည်ကိုလည်း သတိပြုမိပါသည်။

(ဃ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	**သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု**
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	၂၀၇
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	၄

တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျန်းမာရေးဌာန၏ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ကျေးရွာသူ/ ကျေးရွာသားများအားလုံးနည်းပါးသည် ယင်လုံအိမ်သာကိုသာ အသုံးပြုကြကြောင်း တွေ့ရှိရ ပါသည်။

(ည) ကျား-မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား-မ ရေးရာ

စဉ်	**ကျေးရွာ၏လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့် သောအချက်များ**	**ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူ များမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်**	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင်အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ □	မရှိ ■
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ တွင်အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ■	မရှိ □
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ □ □	မရှိ ■ ■
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ □ □	မရှိ ■ ■

ရင်းမြစ် … (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုတွင် အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုမရှိသော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများတက်ကြွစွာ ပါဝင်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ မျိုးသမီးအကြမ်းဖက်မှုအတွက် ဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှု အသိမြင်များရှိကြသဖြင့် ကြမ်းဖက်မှု နှင့်တိုင်ကြားမှုများ မရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဌ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ(ဌ-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	**အမျိုးအစား**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု**	**လမ်းအရှည်(မိုင်)**
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☐ ☐ ☐ ၄ ■ ☐	ကောင်း ■ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ■ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ■	၀-၁ မိုင် ■ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☐ ☐ ☐ ၄ ☐ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ■ ☐ ☐ ၄ ☐ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ■ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ■	ပွင့်လင်းရာသီ ■ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ■ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မိုင်အထက် ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း-၁၊ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်-၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းအချို့သည် ကွန်ကရစ်လမ်းဖြစ်ပြီး ရာသီမရွေးသွားလာ နိုင်ပါသည်။အချို့မှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ဖြစ်ကမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်ပြီး ရွာချင်းဆက်လမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ကုန်လမ်းရောရေလမ်းပါ အသုံးပြုနိုင်သည့် ကျေးရွာဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား(၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

တံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊ အမြင့်)**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ် တံတား	၄၆၀'x ၁၄'	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
သစ်သား တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐	၆လမှ ၁နှစ် ၂နှစ်မှ ၅နှစ်	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

တံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊ အမြင့်)**	**အရည်အသွေး**	**တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**
		ညံ့ ☐	၅နှစ် အထက်☐	
ရေပြွန်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေကျော်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ချောင်းကူးတံတားတည်ရှိပြီး သံကူကွန်ကရစ်တံတား ဖြစ်ပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံးအသုံးပြုသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၃) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဧယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ **အသုံးမပြုပါ** အကွက်တွင် အရောင်ခြယ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	**အကွာအဝေး(မိုင်)**	**ယာဉ်အမျိုးအစား**	**ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု**
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ■ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	☐ ၂ ■၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ■ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	☐ ၂ ☐၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐

	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ၁ " လှေ၊ သမ္ဘာန်၊ ၂- စက်လှေ၊ ၃- သဘော်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာ၏ ကုန်စည်များကို ရေကြောင်းရော ကုန်လမ်းပါ အသုံးပြုကြောင်းတွေ့ရှိရပြီး မိုးရာသီအခါများတွင် မြစ်ကြောင်းကို အသုံးပြုကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၁၂၅	၃၃	၈၅	၉၅	၄	၅	၃		၂

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အင်းမရွာသည် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများပြားသည့်အတွက် လှေနှင့် စက်လှေအသုံးပြုသူများသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်ကိုတွေ့ရှိရသည်။ သုံးဘီးိဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာကျီနှင့် ကားသုံးစွဲမှုနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း		ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ ☐မဖြစ်ဆိုပါ ☐	☐ရှိ ☐မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၁၈	ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ ☐မဖြစ်ဆိုပါ ☐	☐ရှိ ☐မရှိ ■
အသေးစားရေအား လျှပ်စစ်		ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ ☐မဖြစ်ဆိုပါ ☐ ☐	☐ရှိ ☐မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၈၀	ကောင်း ☐သင့် ■တော့ ☐မဖြစ်ဆိုပါ ☐	☐ရှိ ☐မရှိ ■
လေစွမ်းအင်		ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ ☐မဖြစ်ဆိုပါ ☐	☐ရှိ ☐မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ ☐မဖြစ်ဆိုပါ ☐ ☐	☐ရှိ ☐မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်		ကောင်း ☐သင့် ☐တော့ ☐မဖြစ်ဆိုပါ	☐ရှိ ☐ မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၃		

ရင်းမြစ် … (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း- ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ အင်းမကျေးရွာသည် ပုဂ္ဂလိက ဒီဇယ်အင်ဂျင်ကိုသာ အဓိကအဖြစ် အသုံးပြု နေသည်ကို အများဆုံးတွေ့ရှိရပါသည်။ဆိုလာသုံးစွဲသူနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် လိုအပ်သော ရွာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၃၆၀	၈၃	၁၁၉	၈၅

ရင်းမြစ် … အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာသည် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ တိုးတက်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ လက်ရှိနေထိုင်သော အိမ်ထောင်စုဦးရေနှင့် ဖုန်းအရေ အတွက်မှာပိုများနေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(i) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များအနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ □ မရှိ ■ မဖြေဆိုပါ □
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □သင့် ■ မဖြေဆိုပါ □
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း □သင့် ■ မဖြေဆိုပါ □
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန် နေရာနှင့်အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း □သင့် ■ မဖြေဆိုပါ □ □
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ကောင်း □သင့် ■ မဖြေဆိုပါ □
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ □ည်း မျ■
စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူ နိုင်မည့်နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက် များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ □ မရှိ မဖြေဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာတွင် ကရင်လူမျိုးများ နေထိုင်သည့်အတွက် ကရင် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စာပေများ၊ ရိုးရာပွဲတော်များကိုစဉ်ဆက်မပြတ် ကျင်းပကြပါသည်။ လူငယ်များသည် ရပ်ရွာနှင့် ပတ်သက်သည့် ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင် ဦးဆောင်မှုများလည်းရှိပါသည်။ လူငယ်ရိပ်သာများနှင့် စာကြည့်တိုက်များမရှိသည့်အတွက် စာပေနှင့်အသိပညာများအား နည်းသည်ကိုလည်းတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းစသာဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ■ မရှိ မသြဖဆိုပါ □
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ □ မရှိ မသြဖဆိုပါ □
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ■ မရှိ မသြဖဆိုပါ □
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ■ မရှိ မသြဖဆိုပါ □

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ မရှိသော်လည်း ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များရယူနိုင်ခြင်း အာမခံလုပ်ငန်းများမရှိခြင်း သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်များမရှိခြင်း မှုခင်ကာကွယ် လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်းများ ရှိကြောင်းလေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် □	စိုးရိမ်ရသည် □	စိုးရိမ်ရသည် □	စိုးရိမ်ရသည် □
	သာမန် □	သာမန် ■	သာမန် □	သာမန် □
	မရှိ ■	မရှိ □	မရှိ ■	မရှိ ■

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မူခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေများ မရှိသလောက် နည်းပါးသည် ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၂)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေ ကောင်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူသား အရင်းအမြစ် **• အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေများပြားခြင်း။** **• လူကြီး၊လူငယ်များ စုပေါင်းလက်တွဲ ဆောင်ရွက်လေ့ရှိခြင်း။**	**• အင်းမကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောလူဦးရေမှာ ၇၄% ရှိပြီး မှီခိုသူလူဦးရေမှာ ၂၆%ရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ရသဖြင့် အင်းမကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေမှာ ပိုများကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ကျေးရွာ၏ လူသားအရင်းအမြစ်မှာ နောင်အနာဂတ် တွင် ပိုမိုကောင်းမွန်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။** • ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ်လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထ ကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး **• စပါးထုတ်လုပ်ရေးမှ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများဖန်တီးပေးနိုင်ခြင်း** • မိုးစပါး၊ နွေစပါး နှစ်သီးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာတွင် မိုးစပါး၊ နွေစပါး နှစ်သီးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ရောင်းချခိုန်တွင် စပါးဈေးနှုန်းမကောင်း၍ မိမိလုပ်အားခပြန်ရရုံ ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်သာ ဖြစ်သော်လည်း လယ်သမား မိသားစုများနှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများ အတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ၊ စပါးအခြေခံ ရောင်းဝယ်မှု၊ ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်များတွင် ရောင်းဝယ် ဖောက်ကားသူ စသည်ဖြင့် စပါးထုတ်လုပ်မှု တစ်ခုမှ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများအတွက် ဝင်ငွေနှင့် စားနပ်ရိက္ခာကို အတန် အသင့် ဖူလုံစေသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ပါသည်။
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး **• မွေးမြူရေး**	**• ကျေးရွာသည် ကြက်မွေးမြူရေးနှင့် ငါးမွေးမြူရေး လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
ထုတ်ကုန်စျေးကွက်ရှိခြင်း	**ညောင်တုန်းမြို့နယ်နှင့် (၁၂) မိုင်သာကွာဝေးပြီး ရန်ကုန်စျေးကွက်နှင့် (၄၀) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသောလည်း အကြီးစားစျေးကွက်ဖြစ်သော ရန်ကုန်စျေးကွက်သို့တင်ပို့ ရောင်းချမှုမှာ ပိုများကြောင်းတွေ့ရပါသည်။**
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • **သင့်တော်သော ရင်းနှီးငွေ ချေးယူရနိုင်ခြင်း**	• စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြင့် အိမ်ထောင်စုအများစုမှ အသက် မွေးမှုပြုကြသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေး သော ချေးငွေကို ထုတ်ယူနိုင်ခြင်း၊ သမဝါယမချေးငွေ နှင့် UNDP အစရှိသော ချေးငွေ ချေးငွေများကို လက်လှမ်းမီသည့် အတွက်ကြောင့် မိမိတို့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ အတွက် သင့်တော်သော ရင်းနှီးငွေ ပမာဏအား ရရှိနိုင်ပါသည်။
ပညာရေး • **မူလတန်းကျောင်းမှာ ကောင်းမွန်ခြင်း** • အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်းပညာအတွက် အလှမ်းမဝေးခြင်း	• ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းမှာ ကျောင်းသား/သူ များအတွက် သင့်တော် လုံလောက်မှု ရှိသည့် အပြင် မိဘဆရာ အသင်းသည်စုစည်းတက်ကြွစွာဖြင့် လိုအပ်ချက်များကိုပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နိုင် သောကြောင့် မူလတန်းအဆင့် ပညာရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အလားအလာ များ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် အလယ်တန်း နှင့် အထက်တန်း ပညာများ သင်ယူမည့် စကွေ့အထက်တန်း ကျောင်းနှင့် အကွာအဝေးမှာ (၂) မိုင်သာရှိ၍ နေ့ချင်းပြန် ကျောင်းတက်နိုင်သည်ဖြစ်ရာ ကုန်ကျ စရိတ် နည်းပါးစွာဖြင့် ပညာတတ် လူငယ်လူရွယ် များ ထွက်ပေါ်လာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	• **ကျေးရွာတွင် လူငယ်များအနေဖြင့် သာရေး၊**

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
• လူငယ်များ သည် လူငယ် အသင်း အဖွဲ့အနေဖြင့် လူကြီးများ၏ ဦး ဆောင်မှုအောက်တွင် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်တတ်ခြင်း။ • မိသားစုကျေးရွာဖြစ်၍ မှုခင်း ကြီးကြီး မားမားမရှိခြင်း။	နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာ လူကြီး များ၏ လမ်းညွှန်မှု များအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စ လုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြ သည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုး မကင်းကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းများဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ် လည်း ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး • **အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘော တရားများကို နားလည်မှု အားနည်းခြင်း။** • စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့်အလှမ်းဝေးခြင်း။	• ကြက်တူရွေးကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့ များ ရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှု ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် မိမိတို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရန် အချိန် ယူ လေ့ကျင့် လုပ်ဆောင်ရမည့်အပြင် ကျေးရွာလူထု အနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိ ဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့် ဝန် ဆောင်မှု အဖွဲ့များ နှင့်

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှု တစ်ရပ် ဖြစ် သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး • ငှားရမ်း အသုံးပြု လိုသော် လည်း လယ်ကွက်များသေးငယ်ခြင်း၊ ရိုးရာခြောင်းများ ပေါများခြင်းကြောင့် ရိတ်သိမ်း စွမ်းအားစက်များ အသုံးပြုရန် ခက်ခဲခြင်း၊ • သွင်းအားစုများကို အချိန်မီထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်း၊ • တောင်သူအားလုံး စုပေါင်းဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့အထများ မရှိခြင်း	• စပါးခင်းများအချိန်မီ ရိတ်သိမ်းနိုင်ရန် အတွက် ရိတ်သိမ်း စွမ်းအားစက်များ ငှားရမ်း အသုံးပြု လိုသော်လည်း လယ်ကွက်များ၏ အကွက်အကျယ်အဝန်းမှာကျဉ်းမြောင်းခြင်း၊ ရိုးရာခြောင်း များပေါများ၍ စက်ရွေ့ရာတွင် အချိန် ကြန့်ကြာ မှုရှိခြင်း စသည်တို့ကြောင့် မိမိတို့ကျေးရွာနှင့် သင့်တော်မည့် စက်အားငှားရမ်းရန် ခက်ခဲနိုင်ပါ သည်။ • စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာများကို နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့ များထံမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို အချိန်မီ ထည့်သွင်းနိုင်မှု မရှိနိုင်ခြင်းကြောင့် အထွက်တိုးနည်း ပညာများ၏ ရလဒ်ကို အထင်အရှား မမြင်ရနိုင်၍ နည်းပညာ ပြန့်ပွားကျင့်သုံးမှုနှင့် တောင်သူအားလုံး အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်း လာရန် များစွာအချိန်ယူရအုံးမည် ဖြစ်ပါ သည်။ • ၎င်းအပြင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် အချို့သော လုပ်ငန်းများ (ဥပမာ-ရေသွယ်ယူခြင်း၊ မြောင်းဖော်ခြင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါအား စုပေါင်းကာကွယ်ခြင်း) တို့တွင် တောင်သူ တစ်ဦးတည်း ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်ပဲ စုပေါင်း လုပ်ကိုင်ကြရသည် ဖြစ်ရာ ၎င်း အခက်အခဲ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	များနှင့် ကြုံတွေ့လာတိုင်း ရင်ဆိုင် ဖြေရှင်းရန် အတွက် တောင်သူအားလုံး စုပေါင်းပါဝင်ဖို့ စည်းစည်းရုံးရုံး ဆောင်ရွက်တတ်သည့် အလေ့ အထများ မရှိသဖြင့် အခက်အခဲများ ကြုံတွေ့ ရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး • ဈေးကွက် အခြေခံသဘောတရားများနှင့် ဈေးကွက် ကွင်းဆက်များအား နားလည် သဘောပေါက်မှု အားနည်းခြင်း	• ရေလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ မိသားစုများအဖို့ ငါး၊ ပုဇွန် အခြေခံ ထုပ်ပိုး ရောင်းချခြင်း လုပ်ငန်းကို ဈေးကွက် လိုအပ်ချက်များအရ မိမိတို့ဖမ်းယူ ရရှိသော ငါး၊ ပုဇွန်များအတွက် အကျိုးအမြတ် ထိထိမိမိရရှိနိုင်စေရန် လိုအပ်သော ဈေးကွက် အခြေခံသဘော တရားများနှင့် ဈေးကွက် ကွင်းဆက်များအား နားလည် သဘော ပေါက်သည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိမှသာ စီးပွားဖြစ်ထွန်း နိုင်လာမည်ဖြစ်ရာ အချိန် များစွာ ယူရဦးမည်ဖြစ်ပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး မဟုတ် သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း များ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • ရင်းနှီးငွေမရှိခြင်း။	• စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အခွင့် အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာ ကျေးရွာများ၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေ ရရှိ ရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက် များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု	• **ကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊**

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
• **ချေးငွေကာလတိုတောင်းခြင်း** • **ချေးငွေပမာဏ မလုံလောက်ခြင်း**	**သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များ၊** UNDP **စသည်တို့မှ ချေးငွေများ ရရှိသော်လည်း တင်းကျပ်သော ချေးငွေစည်းမျဉ်း စည်းကမ်း များနှင့် ချေးငွေကာလ တိုတောင်းခြင်း များသည် တောင်သူများအတွက် အကျိုး အမြတ် ဖြစ်ထွန်းရန် အဟန့်အတားများ ဖြစ်နေ ဆဲ ဖြစ်သည်။**
လမ်း၊ တံတား • လမ်း၊ တံတားများ အဆင့်မြှင့်တင်ရေး အတွက် ကျေးရွာလူထုမှ မတည်ငွေလိုအပ်ခြင်း၊	• လမ်း၊ တံတားများ အဆင့်မြှင့်တင်ရေး အတွက် ကျေးရွာလူထုမှ မတည်ငွေလိုအပ်ခြင်း၊ နှင့် ကျေးလက် အခြေခံ အဆောက်အအုံ များ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော လက်ရှိ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဦးစီးဌာနများမှလည်း တပြိုင်နက် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ၎င်းဌာနများ တွင်လည်း ရရှိသည့် ခွင့်ပြုရန်ပုံငွေ ပမာဏများ အပေါ်မူတည်နိုင်သဖြင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက် မည့်ကျေးရွာ စာရင်းတွင် ပါဝင်နိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးလွန်းပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • **ခေါင်းဆောင်မှု အပိုင်းတွင် လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေခြင်း** • **သတင်းအချက်အလက် ရရှိမှု အခွင့်အလမ်းနည်းပါးခြင်း**	• **ကျေးရွာ၏ ဓလေ့မှာ လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင် တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစား လေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါ ဝင်စားမှု ရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန် နေကြရသည်။ လူငယ်များ အနေနှင့် အင်တာနက်မှတဆင့် သတင်း အချက်အလက်များကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆက်စပ်သော မိမိတို့၏ အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည် အသုံးချမှုနှင့် ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးသ**

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
	ဘောတရားများကို သဘောပေါက်နားလည်မှု အားနည်းကြသည်မှာ အနာဂတ် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားများ ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

ကျိန်ချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ အင်းမကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
ကဏ္ဍ - အဖွဲ့အစည်း						
၁။	• အဖွဲ့အစည်းများ၏ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည် အားနည်းခြင်း	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားများကို နားလည် သိရှိမှု အားနည်းခြင်း • စိတ်**ပါဝင်စားမှု မရှိခြင်း** • **တိကျသည့် ဦးဆောင်မှု မရခြင်း**	• ကျေးလက်ဦး/စီး ကဲ့သို့ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေသော ဌာန များထံ အဖွဲ့အစည်း ဖွံ့ဖြိုး ရေးအကူအညီများ ဆက် သွယ် တောင်းခံနိုင်ခြင်း	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်း ရည်မြှင့်ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း • ကျေးရွာလူထုသည် အစိုးရ ဌာနများနှင့် ဆက် သွယ် ဆောင်ရွက်သည့်	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မ တီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲ မှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး • ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
				အတွေ့အကြုံ နည်း**ပါးခြင်း**		ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ များ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး နှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုးရေး						
၂။	• ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ခြင်း • ဈေးကွက်နှင့် ကိုက် ညီသော	• စိုက်ပျိုးနည်းပညာ များ၊ ရောဂါ ကာကွယ်နည်း စနစ်များ မသိရှိခြင်း	• **စပါးကို နှစ်သီးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း** • **နွေစပါးအတွက် စိုက်**	• ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမီမှုအားနည်း (ချေးငွေမှာ မလုံလောက် ခြင်း)	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု များတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း • ဈေးကွက်	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပ ညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
	အရည် အသွေးကောင်းစပါး မျိုးများ ထုတ်လုပ်မှု မရှိခြင်း	• စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်သည့် နည်း လမ်း များကို သိရှိသူ နည်းနေခြင်း • သမားရိုးကျ နည်းလမ်း များ ကိုသာ လုပ်ဆောင် နေပြီး ဈေးကွက်မှ လိုအပ်ချက်များကို သိရှိရန် နားမလည်ခြင်း (သို့) အားထုတ်မှု မရှိခြင်း	**ပျိုးရေအလုံအလောက်ရရှိခြင်း** **• နွားချေးမြေဩဇာကို လယ်မြေများထဲသို့ ထည့်သွင်း ခြင်း၊ ကောက်ရိုးဆွေးများ ထည့်သွင်းခြင်း စသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကိုထိခိုက်မှုမရှိဘဲ မြေဆီဩဇာ ပိုမို ကောင်းမွန်စေသော သဘာဝ မြေဩဇာများကို အသုံးပြုနေကြဆဲ**	• သွင်းအားစု တတ်နိုင်မှု အားနည်းခြင်း(မျိုးကောင်း မျိုးသန့်ရွေးချယ်၍ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း၊ မြေဩဇာ အလုံအလောက်မထည့် နိုင်ခြင်း၊စိုက်ပျိုးစရိတ် မတတ်နိုင်ခြင်း) • နည်းပညာအကူအညီ နှင့် နည်းလမ်းများ လက်လှမ်း မီမှု အားနည်းခြင်း	လိုအပ်ချက်များ ကို ဆန်းစစ်ခြင်း • ဈေးကွက်မှ တောင်းဆိုချက် အတိုင်း ထုတ်လုပ်ရန် ပြင်ဆင်ခြင်း • စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းလမ်း များကို စနစ်တကျ လုပ်ဆောင်ခြင်း • အရည်အသွေးကောင်း ထုတ် ကုန်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • ဈေးကွက်နှင့် သတင်းချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ထုတ်လုပ်ရေး နည်းပညာ သင်တန်း • စပါးအထွက်တိုးနည်းပညာ သင်တန်း (ပိုးမွှားနှင့် ရောဂါ) • ဈေးကွက်ဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် တန်ဖိုးမြှင့် ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်သို့ တက်လှမ်းခြင်း။ • ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များ

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
			ဖြစ်ခြင်း			ဌားရမ်းနိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၃။	• စပါးရိတ်သိမ်းချိန် ကာလကြာမြင့်မှု ကြောင့် ဆုံးရှုံးမှု များခြင်း	• စက်များ အစားထိုး မသုံးစွဲ နိုင်ခြင်း • အရင်းအနှီး မတတ်နိုင် ခြင်း	• ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် ဌား ရမ်းသည့် လုပ်ငန်းရှင်များ က ၎င်းတို့စက် ဌားမည့် ကျေးရွာများအား လေ့လာ နေခြင်း။	• လယ်ကွင်းများတွင် ရိုးချောင်းများ များစွာ ရှိနေခြင်း။	• ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက် များဌားရမ်းနိုင်ရန် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင် များ နှင့် ဆွေးနွေးခြင်း	
ကဏ္ဍ - မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်း						
၄။	• ငါး၊ပုဇွန်များရောင်း ချ ရာတွင် ဈေးနှုန်း နည်းပါးခြင်း။	• ကျေးရွာတွင်း၌ပင် ရောင်း ချ ကြခြင်း။ • ကုန်ကြမ်းအဖြစ်သာ ရောင်းချကြခြင်း။ • အသေးစားငါးဖမ်းလုပ် ငန်းများ ဖြစ်သော်လည်း	• ပုသိမ် ဈေးကွက်သို့ အမြန် ဆုံးတင်ပို့နိုင်ခြင်း • ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာများ သို့လည်း ဖြန့်ဖြူးရောင်းချ နိုင်သဖြင့်	• ဈေးကွက်ကွင်းဆက် သဘောတရားများကို နားလည်ရန် အစဦးပိုင်း တွင် ခက်ခဲခြင်း။ • ထုတ်လုပ်စဉ် ကာလ၌ စား ဝတ်နေရေး	• ဈေးကွက်သဘောတ ရား သင်တန်းပေးနိုင်မည့်အ ဖွဲ့ အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း။ • ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့ များ	၃။ ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တိုးတက် ရေး • ငါးအခြေခံ ကုန်ချောများ ရောင်း ချနိုင်ရန်ဈေးကွက်သဘော တရား နားလည်မှု စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး။

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
		အကျိုးအမြတ်ဖြစ်နိုင်မည့် ဈေးကွက်ကို ကြံဆ ရှာဖွေ တတ်သည့် ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်းနှင့် စုပေါင်းဆောင် ရွက်တတ် သည့် အလေ့အကျင့်များ မရှိခြင်း။	• စိတ်ဝင်စားလာ နိုင်ခြင်း • အအေးခံစနစ်နှင့် ထုပ်ပိုးမှု စနစ်များအတွက် ပစ္စည်း များ ဝယ်ယူရန် လွယ်ကူ လာခြင်း။ • ဖမ်းယူရရှိသော ငါးအမျိုး အစားအလိုက်ဈေးကွ က်ကိုအလွယ်တကူ ရှာဖွေနိုင် ခြင်း	ခက်ခဲနိုင်၍ ကုန်ချောအဖြစ်သို့မ ရောက် နိုင်ခြင်း။	နှင့်ဆက်သွယ်၍ရင်းနှီးစ ရိတ် များ ချေးယူခြင်း။	• ကုန်ချောထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်အား နားလည်မှု စွမ်း ရည် မြှင့်တင်ရေး။
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြား ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ						
၅။	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	• လုပ်ငန်းရှင်၊ကုမ္မဏီပို င်ရှင်များတွင်သာ	• ပုသိမ်မြို့နှင့်(၁၀) မိုင်ခန့်	• လုပ်ငန်းသစ် တစ်ခု လုပ် ကိုင်ရန်	• Business Develop -ment သင်တန်းများ ပေးရန် • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ	၄။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များပြား

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
	နည်းခြင်း	အလုပ်အကိုင် ရရှိရန် မူတည်နေရခြင်း • လုပ်ငန်းရေရှည်တည် တံ့ရန်နည်းစနစ်များ မသိခြင်း • စျေးကွက်ဆိုင်ရာနည်း ပညာ ကို မသိရှိခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကြော င်း ပညာများ တတ်မြောက်မှု နည်းခြင်း • ပြင်ပ ဗဟုသုတ မရှာနိုင် ခြင်း	သာကွာဝေးခြင်း • သလပ်ခွာ (ဒုတိယစျေး ကွက်နှင့်(၂) မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးခြင်း) • ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ် ကိုင်ရန်စိတ်အား ထက် သန်ခြင်း • နည်းပညာများလိုအပ် ခြင်း နှင့် သင်ယူလိုစိတ် ရှိခြင်း	ယုံကြည်မှု မရှိ ခြင်း • မိရိုးဖလာ ကောက်စိုက်၊ ကောက်ရိတ် လုပ်ငန်းမှ လွဲ၍ ပြင်ပ ဗဟုသုတ မရှိခြင်း • စျေးကွက် လိုအပ်ချက် များကို နားမလည်ခြင်း (သို့) လေ့လာမှု အားနည်း ခြင်း	နည်းပညာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကြော င်းသင်တန်းများပေးခြင်း	လာစေရေး • Business Development သင်တန်းများနှင့် စျေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများ ပေးခြင်း • ဒေသနှင့် သင့်လျော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာများပေးခြင်း (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ဆိုင်ကယ်ပြင်) • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး ရေး
ကဏ္ဍ - ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း						

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
၆။	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ အတွက် ရင်းနှီးငွေ နှင့် ချေးငွေ မလုံလောက်ခြင်း	• အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်း • ချေးငွေပမာဏ နည်းပါးခြင်း • ချေးငွေကာလ တိုတောင်းခြင်း	**• မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေ၊ သမဝါ ယမ မှ စိုက်ပျိုးရေး ချေးငွေ ၊ပက်မြန်မာ မှချေးငွေ တို့ကို လက်လှမ်းမီခြင်း** • လက်ရှိ မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် အပြင် သွင်းအားစုများ (ဓာတ် မြေဩဇာ) အတွက် ချ ထား ပေးသည့် ကုမ္ပဏီ ရှိခြင်း။	• ချေးငွေကို အကန့် အသတ် ဖြင့်သာ ထုတ် ပေးသည့် စနစ်ကို လက်ရှိတွင် ကျင့်သုံး နေခြင်း။ • ကုမ္ပဏီများမှ ထုတ်ပေး သော သွင်းအားစု အတွက် အတိုးနှုန်း များပြားခြင်း	• ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအ ဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ခြ င်း • အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလရှည် ထုတ်ချေး ပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း	၅။ သင့်တင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ကာလရှည် ချေးငွေပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း။ • ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များ နှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
၇။	• မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် ရင်းနှီး မတည်ငွေမရှိခြင်း	• အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလရှည် ထုတ်ချေး ပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့မရှိခြင်း	• လယ်စိုက်ပျိုးရေးမှ တိရိစ္ဆာန်အစားအစာ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း။ • ဝက်မွေးမြူရန် စိတ်ဝင် စားသောမိသားစုများ ရှိခြင်း။	• စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရန် ချေးငွေကို လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်း • ကာလရှည်ချေးငွေ အကူ အညီပေးရေးအဖွဲ့များ ဒေသတွင်း လုပ်ငန်း အကောင်အထည် မဖော် သေးခြင်း။	• လုပ်ငန်းအပေါ် မူတည်၍ ချေးငွေပြန်လည် ပေးဆပ်မှု ပုံစံနှင့် ငွေပမာဏ သတ် မှတ်သော လုံလောက်သည့် ချေးငွေ ရရှိနိုင်မည့် အရင်း အမြစ်များ နှင့် ချိတ်ဆက် ခြင်း	• အတိုးနှုန်းသက်သာပြီး ကာလ ရှည် ထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင် ခြင်း
၈။	• ရေလုပ်ငန်းသုံး ကိရိ ယာများမပြည့်စုံ ခြင်း	• လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာများ ဝယ်ယူရန်ရင်းနှီး မတည်ငွေမရှိခြင်း	• ရေသယံဇာတ ငါးများ ဖမ်းယူ ရရှိနိုင်ခြင်း။ • ရေလုပ်ငန်းဖြင့် အသက် မွေးသော မိသားစုများ ရှိ ခြင်း။	• ငါးဖမ်းရာသီ အကန့် အသတ်ရှိခြင်း။ • ကာလရှည်ချေးငွေအ ကူ အညီပေးရေးအဖွဲ့များ ဒေ သတွင်း		

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
				လုပ်ငန်းအကောင်အထည်မဖော်သေးခြင်း။		
၉။	• ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက်အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း	• လုံလောက်သောရင်းနှီးငွေ မရရှိခြင်း	• ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း များလုပ်ကိုင်ရန်စိတ်အားထက်သန်ခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ပညာရပ်များသင်ယူရန် အခွင့်အလမ်းနည်းခြင်း		
ကဏ္ဍ - ပညာရေး						
၁၀	• မူကြိုကျောင်းမရှိခြင်း • ကလေးကစားကွင်းမရှိခြင်း • ကျောင်းတွင်သော	• ကလေးဦးရေများပြားခြင်း • မိဘများမအားလပ်ခြင်း • ကလေးများဆော့ကစား ရန်နေရာ နှင့်	• အနာဂတ်ကာလတွင် ကလေးများအား စနစ်တကျ သင်ပေးနိုင်ခြင်း • မိဘများအလုပ်ချိန်တွင် အေးချမ်းစွာ	• ငွေကြေးကုန်ကျစရိတ်မတတ်နိုင်ခြင်း • ကျောင်းသားမိဘများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုအားနည်း နေခြင်း • ကျေးရွာ၏ အခြား	• မူကြိုကျောင်းဆောက်လုပ်ရန် • ငွေကုန်ကြေးကျ သက်သာ သော ကလေးကစားကွင်းတည်ဆောက်ခြင်း	၆။ ကျေးရွာ၏ပညာတတ်မြောက် မှု တိုးတက်ရေး • ကိုယ်ထူကိုယ်ထ မူကြိုကျောင်း နှင့်ကလေးအားကစားကွင်း

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
	က်သုံးရေအခက်အခဲရှိခြင်း • ကျောင်းခြံစည်းရိုးကာရံမှုမပြီးသေးခြင်း • မိဘများမှ ကလေးပညာရေးအားအလေးပေးမှုအားနည်းခြင်း	ကစားစရာ အထောက်အကူပြု ပစ္စည်း များမရှိခြင်း • ကျေးရွာအတွင်းသောက် ရေတွင်း (၁) တွင်းသာ ရှိခြင်း • သောက်ရေကန်နှင့် ကျောင်းဝေးကွာသောကြောင့် ကျောင်းသားများသောက် ရေ အခက်အခဲရှိခြင်း	အလုပ်လုပ် နိုင်ခြင်း • ကျောင်းသားများ၏ ကျန်းမာရေး အတွက် အထောက်အကူပြုနိုင် ခြင်း	ကဏ္ဍ များတိုးတက်ရန် အားထည့် နေရသဖြင့် ပညာ ရေးကဏ္ဍ ရန်ပုံငွေအတွက် အားမစိုက်နိုင်တော့ခြင်း	• ရေလှောင်ကန်တည်ဆောက်ပေးရန် နှင့် ရေသန့်စက်များ တပ်ဆင်ပေးရန်	တည်ဆောက်ခြင်း။ • ဂါလံ (၂၀၀၀) ဆန့်မိုးရေလှောင်ကန်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရေသန့်စက်များ တပ်ဆင်ပေးခြင်း။
ကဏ္ဍ - ကျန်းမာရေး						
၁၁	• ရပ်ရွာအတွင်း နာမ ကျန်း	• ဆေးရုံ၊ ဆေးပေးခန်းသို့	• ဆေးပေးခန်း ဖွင့်လှစ်ပေး ခြင်းဖြင့်	• ဆေးပေးခန်းတရား၀င် မဖွင့်လှစ်ရ	• ကျေးရွာမှဆေးပေးခန်း နေရာ လှူဒါန်းရန်	၇။ ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေး ကဏ္ဍ တိုးတက်လာစေရေး

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
	ဖြစ်ရာတွင် လွယ်ကူနီးစပ်သောဆေးပေးခန်းမရှိခြင်း • ကျန်းမာရေးအသိပညာအားနည်းခြင်း	သွားရန် လမ်းမကောင်း ခြင်း • ကျေးရွာ ဆေးပေးခန်း၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းမရှိခြင်း • ကျန်းမာရေး ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း	ကျေးရွာနေ လူထု၏အသေးစားကျန်းမာရေး အတွက်လုံခြုံစိတ်ချရခြင်း • ကျေးရွာရှိကိုယ်ဝန်ဆောင် များနှင့် နို့တိုက်မိခင်များ အတွက် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လွယ်ကူစွာ ရရှိခြင်း	သေးခြင်း • ကျန်းမာရေး အသိပညာ ပေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းနေခြင်း	• ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်၍ဆေးပေးခန်း၊ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းချ ထားပေးရေး ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန် • ကျန်းမာရေး အသိပညာ ပေးဟောပြောပွဲများစီစဉ်ခြင်း	• ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်း ရရှိရန် မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - သောက်သုံးရေရရှိရေး နှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး						
၁၃	• သောက်သုံးရေ ရရှိ ရန် အခက်အခဲရှိခြင်း	• ရေတွင်း (၁) တွင်းသာ ရှိခြင်း • ကျန်းမာရေး	• ကျေးလက်ဦး/စီး ကဲ့သို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအ	• ရေတိမ်တွင်း၊ လက်နှိပ် တုံကင်တွင်းများမှာ	• ရေတွင်းတူးဖော်ရန် နှင့် ပိုက်လိုင်းသွယ်ရန် • ရွာလူထုထံမှ ပူးပေါင်း	၈။ ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေ ကိစ္စ အဆင်ပြေစေရေး

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
	• ကျေးရွာအိမ်ထောင်စု၏ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်း ခန့်မှာ ယင်လုံ အိမ် သာမသုံးစွဲနိုင်ခြင်း	အသိနည်း ပါးခြင်း • အလေ့အကျင့် ဖြစ်နေ ခြင်း • ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း	တွက် ဆောင်ရွက်နေသော ဌာန ရှိနေခြင်း • ကျေးရွာမှလိုအပ်သော လုပ်အား ပါဝင်နိုင်ခြင်း • တန်ဖိုးနည်း အိမ်သာများ တည်ဆောက်နိုင်ခြင်း	သုံး ရေ အတွက်သာ အဆင် ပြေပြီး သောက်ရေ မရ ရှိခြင်း • ဝင်ငွေအနည်းဆုံးမိသားစု များမှ လူအား/ငွေအားပူး ပေါင်းပါဝင်နိုင်ရန် ခက်ခဲခြင်း • မိရိုးဖလာ အစွဲများ ရှိနေကြခြင်း • ကျန်းမာရေး၊ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး အသိစိတ် အားနည်းခြင်း	ပါဝင်မှု ရယူခြင်း • ပုဂ္ဂလိကအလှူရှင်၊ ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့များ နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းရန်	• ၄ လက်မ စက်ရေတွင်း တူးဖော်ခြင်း။ • ရွာလူထုထံမှ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု ရယူခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ် အသုံးပြုရန် တိုက်တွန်းခြင်း
ကဏ္ဍ - လမ်း၊ တံတား						

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
၁၄	• ကျေးရွာချဉ်းကပ်လမ်းကောင်းမွန်မှုမရှိခြင်း(သလပ်ခွာ-စစ်ကဲကုန်း၊ကြက်တူရွေးလမ်း) • ကျေးရွာတွင်းလမ်းများကောင်းမွန်မှုမရှိခြင်း • ကြက်တူရွေးရွာလယ်တံတားမှာ ဆက်သွယ် ရေးခက်ခဲခြင်း	• မိုးများသောဒေသ၊ရေလွှမ်း သောဒေသဖြစ်နေခြင်း • မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း • ကြက်တူရွေး-အိမ်ချောင်း လေးချောင်းတည်ရှိနေခြင်း	• ကျေးရွာမှလိုအပ်သော လုပ်အားနှင့်ကျေးရွာထွက် ပစ္စည်းများ ပါဝင် နိုင်ခြင်း • ကျေးလက်ဦး/စီးကဲ့သို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နေသော ဌာန ရှိနေခြင်း • ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်ဖြစ်၍ ကျေးရွာသား၊သူများ လုပ်ကိုင်လိုစိတ်ပြင်း	• လမ်းခင်းသည့်အတွေ့အကြုံမရှိခြင်း • သက်ဆိုင်ရာ ဌာန မှ ပံ့ပိုးမှု နည်းနေခြင်း	• အထောက်အပံ့ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း • ကြက်တူရွေး(ရွာလယ်တံတား)တည် ဆောက်ခြင်း	၉။ ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံအဆောက်အဦများ တိုးတက် လာစေရေး • သလပ်ခွာ-စစ်ကဲကုန်း-ကြက်တူရွေးလမ်းအား ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း • ကျေးရွာတွင်းလမ်းများအား ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း • ကြက်တူရွေး (ရွာလယ်တံတား) တည်ဆောက်ခြင်း

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
			ထန်ခြင်း			
ကဏ္ဍ - လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး						
၁၅	• ကျောင်းသားများစာ ကျက်နိုင်ရန် အလင်း ကောင်းစွာ မရရှိခြင်း	• ပုသိမ်-ငါးပြေမ အစိုးရ ဓာတ်အားလိုင်းမှ ယခုမှ ဆက်သွယ်နေခြင်း • ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	• ဆိုလာပြားငယ်များ အသုံး ပြုနေသော အိမ် ထောင်စုများ ရှိနေခြင်း	• ဓာတ်အားလိုင်းဆွဲယူရန် ဝေး လွန်း ခြင်း	• သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀။ ဆိုလာမီးရရှိရေး ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရေး။ • ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းရန်။ • ကျေးလက်ဒေသဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ကဏ္ဍ - လူငယ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး						
၁၆	• လူငယ်များ၏ ဆောင်ရွက်လုပ်ဆောင်နိုင်မှု အားနည်းခြင်း	• ပြင်ပ ဗဟုသုတ လေ့လာမှု အားနည်းခြင်း • မိရိုးဖလာအတိုင်း လူငယ် များ	• ရပ်ရွာအကျိုးဆောင်ရွက်လိုစိတ်ရှိသော လူငယ်များ ရှိနေခြင်း • အချင်းချင်း စည်းလုံးစွာ	• လူကြီးများ မှ နေရာပေး ခိုင်းစေမှု မရှိခြင်း • လူကြီးများမှ လူငယ်များ အား	• လူငယ် အဖွဲ့ စနစ် တကျ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်း	၁၁။ လူငယ်များအား စွမ်းဆောင် ရည် မြှင့်တင်ပေးရေး • အခြေခံခေါင်းဆောင်မှု သင်တန်း

စဉ်	အခက်အခဲ/ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်း/ဇစ်မြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
		ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	ဆောင်ရွက်ကြခြင်း	အသိအမှတ် ပြုမှု အားနည်းခြင်း		• အဖွဲ့အစည်း စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်း • ဆက်ဆံရေးနှင့် ပံ့ပိုးမှု တိုးတက် လာစေရေး သင်တန်း

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲ(တတိယအကြိမ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်)၂၀၁၇၊ စက်တင်ဘာလ။

၂။ ညောင်တုန်းမြို့နယ်၊ အင်းမကျေးရွာတွင် ၂၀၁၇ဒီဇင်ဘာလတွင် ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊